

A HELYI GYÜLEKEZET

Dr. Arnold Fruchtenbaum

Tartalomjegyzék

I. MEGHATÁROZÁS

II. A HELYI GYÜLEKEZET CÉLJA

III. GYÜLEKEZETVEZETÉS

- A. A nemzeti egyházforma
- B. Hierarchikus vagy episzkopális (püspöki) forma
- C. Szövetségi vagy presbiteriánus forma
- D. Kongregacionalista forma
  - 1. Az egység megőrzése
  - 2. A tanok és a gyakorlat tisztaságának megőrzése
  - 3. A rendelkezések elfogadása
  - 4. Tisztségviselők megválasztása
  - 5. A fegyelmezés gyakorlása
  - 6. Vezetői rangsor felállítása
  - 7. Következtetések
- E. A biblikus forma

IV. A GYÜLEKEZET SZERVEZETE ÉS VEZETÉSE

- A. A szervezet ténye
- B. Elöljárók
  - 1. A tisztség természete
  - 2. Az elöljárók száma
  - 3. Az elöljárók típusai
  - 4. Az elöljárók kötelezettségei
  - 5. Az utazó elöljáró
  - 6. Követelmények
    - a. I. Timóteus 3:1-7
    - b. Titus 1:6-9
  - 7. Felszentelés
  - 8. Jutalmak
- C. Diakónusok
  - 1. A tisztség természete
  - 2. A diakónusok száma
  - 3. A diakónusok feladatai
  - 4. Követelmények
  - 5. Felszentelés
  - 6. Jutalmak
- D. Diakonisszák
- E. A nyáj felelőssége
  - 1. I. Korinthus 16:15-16
  - 2. I. Thesszalonika 5:12-13
  - 3. I. Timóteus 5:17-19
  - 4. I. Péter 5:5-6
  - 5. Zsidókhöz írt levél 13:7,17 és 24
  - 6. Az elöljárói tekintély korlátai

V. GYÜLEKEZETI FEGYELEM

- A. A fegyelem szükségszerűsége és kategóriái
- B. A gyülekezeti fegyelmezés folyamata: Máté 18:15-20
- C. A fegyelmezés formái
- D. A gyülekezeti fegyelmezés gyakorlata
- E. A gyülekezeti fegyelmezéshez való hozzáállás
- F. A gyülekezeti fegyelmezés hatásai

VI. A SÁBÁT ÉS A VASÁRNAP

- A. A sabbát
  - 1. Ádámtól Mózesig
  - 2. Mózesről Jézusig
  - 3. A jelenkor
  - 4. A messiási királyság
- B. Vasárnap
  - 1. Az elnevezés
  - 2. A megtartása
  - 3. Nincs parancsolat a vasárnap megtartására

VII. A GYÜLEKEZET ÖSSZEJÖVETELE

VIII. A NŐK SZEREPE A HELYI GYÜLEKEZETBEN

- A. Az alávetettség elve
- B. A hallgatás elve
- C. A tanítás elve
  - 1. I. Timóteus 2:11-14
  - 2. Titus 2:3-5
- D. A fejbefedés elve
  - 1. Isten-adta hagyományok: I. Korinthus 11:2
  - 2. A vezetés (fej) elve: I. Korinthus 11:3
  - 3. A tan alkalmazása: I. Korinthus 11:4-6
  - 4. A tan védelme: I. Korinthus 11:7-15
    - a. A teremtéstől: I. Korinthus 11:7-12
    - b. A természetből: I. Korinthus 11:13-15
  - 5. Befejezés: I. Korinthus 11:16

A jól forgolódo presbiterek kettős tisztességre méltattassanak, főképen a kik a beszédben és tanításban fáradoznak.

I. Timóteus 5:17

Bár az egyetemes egyház meghatározása szerint az Apostolok Cselekedetei 2. fejezet és az elragadtatás között élő hívőkből áll, és csakis hívőket tartalmaz, a helyi gyülekezet esetében ez máshogy van. Bár az Újszövetségben nem találunk kifejezett meghatározást a helyi gyülekezetre, a Biblia elegendő leírást és részletet tartalmaz annak általános jellemzőiről és működéséről ahhoz, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján következtethessünk a meghatározására.

Ezt a helyi gyülekezetről szóló tanulmányt nyolc részre osztjuk: a meghatározásra, a célra, a gyülekezetvezetésre, szervezésre és vezetőségre, gyülekezeti fegyelmezésre, a szombat és vasárnap kérdésére, a gyülekezet összejöveteleire, és a nők szerepére a helyi gyülekezetben.

I. MEGHATÁROZÁS

A helyi gyülekezet meghatározása szerint a magukat Messiásban hívőnek valló emberek csoportja, akik megkeresztelkedtek (bemerítkeztek), és önmagukat vének (presbiterek) és diakónusok vezetése alá tették a nagy küldetés végrehajtása céljából; elvégzik a keresztség és az úrvacsora rendeléseit; felépítik Krisztus testét Isten imádatán, a hívők közösségén, az Ige tanításán és a lelki ajándékok gyakorlásán keresztül.

Egyesek egyszerűen úgy határozzák meg a gyülekezetet, mint ahol „ketten vagy hárman összegyűlnek”, de itt a Máté 18:20 azonban pusztán annyit tanít, hogy ahol ketten vagy hárman összegyűlnek, a Messiás ott van közöttük. Ez azonban nem a helyi gyülekezet meghatározása. A helyi gyülekezet annál sokkal több, mint hogy ketten vagy hárman összegyülekeznek.

Mivel csakis egy egyetemes egyház létezik, amikor az egyetemes egyházra a „gyülekezet” szót használják, azt mindig egyes számban találjuk. Ez a szó azonban lehet egyes és többes számú is, és mindkettőt megtaláljuk az Újszövetségben a helyi gyülekezettel kapcsolatban. Egyes számban például ott a *jeruzsálemi gyülekezet* (Apostolok Cselekedetei 8:1, 11:22); az antiókhiai gyülekezet (Apostolok Cselekedetei 13:1); az efézusi gyülekezet (Apostolok Cselekedetei 20:17); a *kenkrhéabeli gyülekezet* (Róma 16:1); a korinthusi gyülekezet (I. Korinthus 1:2, II. Korinthus 1:1); a laodíceai gyülekezet (Kolossé 4:16); és a thesszalonikabeli gyülekezet (I. Thesszalonika 1:1, II. Thesszalonika 1:1). Mindezek helyi gyülekezetek voltak, mivel egy helyi gyülekezet volt ezeken a területeken, a szót egyes számban használták. De számos helyi gyülekezet létezik, ezért a szót többes számban is lehet használni. A Biblia például beszél *Galátzia gyülekezeteiről* (Galátzia 1:2); Júdea gyülekezeteiről (Galátzia 1:22, I. Thesszalonika 2:14); és Ázsia gyülekezeteiről (Jelenések 1:4).

A helyi gyülekezet pontos meghatározásában még egy dolgot meg kell említenünk: a helyi gyülekezet Isten temploma is. Az Írás szerint ma Isten templomának három megjelenése van. Először is, az egyéni hívő Isten temploma, mivel a teste az a hely, ahol a Szentlélek lakozik (I. Korinthus 6:19). Másodsor, az egyetemes egyház is Isten temploma (Efézus 2:19-22). Harmadsor pedig, a helyi gyülekezet is Isten temploma (I. Korinthus 3:16-17).

II. A HELYI GYÜLEKEZET CÉLJA

Jelen tanulmány második részében a helyi gyülekezet tizenhárom célját találjuk. Az első célja az, hogy bibliai tant tanítson, tanítsa az Írás tartalmát és Isten teljes tanácsát (Apostolok Cselekedetei 2:42, 11:26, I. Timóteus 3:15,16).

A második célja az, hogy a helyi gyülekezet gyakorolja a papság funkcióját (I. Korinthus 16:1-2, II. Korinthus 8:1-15, Filippi 4:18). A hívők összessége papság, és minden hívőnek gyakorolnia kell a papi feladatot, vagyis képviselni az embereket Isten előtt.

A harmadik, az együttes, közösségi ima. A hívőnek nem csupán egyedül kell imádkoznia, hanem együttesen is, helyi gyülekezetként azért, hogy egyetérthessenek egymással, és Isten vezetését keressék, valamint kéréseket intézhessenek Istenhez az imaéletükben (Apostolok Cselekedetei 2:42, 4:31, 12:5,12, Zsidókhöz írt levél 13:15).

A negyedik cél a rendelések megtartása. Ezek a rendelések a keresztség (bemerítés) és az úrvacsora (Apostolok Cselekedetei 2:41-42, 20:7, I. Korinthus 11:23-29).

A helyi gyülekezet ötödik célja a lelki ajándékok gyakorlása (I. Korinthus 12, 13, 14).

A helyi gyülekezet hatodik célja a gyülekezeti és lelki fegyelmezés gyakorlása (I. Korinthus 5:1-13, II. Thesszalonika 3:14-15, I. Timóteus 5:20).

A helyi gyülekezet hetedik célja az, hogy misszionáriusokat küldjön az egész világra (Apostolok Cselekedetei 11:22-24, 13:1-4).

A nyolcadik cél az, hogy általánosságban gondoskodjon a szükségét szenvedőkről, ám különösen azokról, akik hívők (Apostolok Cselekedetei 6:1-6, II. Korinthus 8:4-7, I. Timóteus 5:16, Jakab 1:27).

A kilencedik cél az, hogy tanítványokat képezzen, és addig tanítványozza a hívőket, amíg azok szilárdan megalapozottá nem válnak Isten Igéjében. A tanítványozással három összetevő jár együtt: az evangélium hirdetése, a bemerítés (keresztség), és Isten Igéjének tanítása (Máté 28:18-20).

A helyi gyülekezet tizedik célja a Messiás testének építése. A Messiás teste az egyetemes egyház, ám az egyetemes egyház számos helyi gyülekezetből, a hívők összességéből áll (Efézus 4:11-16). Ennek oka a test egyes tagjainak szilárd megalapozása és meggyökerezése Isten Igéjében, hogy többé ne hajtsa őket a tanításnak bármi szele.

A helyi gyülekezet tizenegyedik célja az, hogy általánosságban jót tegyen ebben a világban, különös tekintettel, *a hit cselédeivel* (hitünk családja) (Galátzia 6:10).

A tizenkettedik cél a Messiás szeretetének kinyilvánítása, hogy a világ láthassa a hívő Messiás iránti szeretetét (Jelenések 2:4-5).

A helyi gyülekezet tizenharmadik célja az, hogy Istent dicsőítse a szolgálatában (Róma 15:6,9, Efézus 3:21, II. Thesszalonika 1:12, I. Péter 4:11).

III. GYÜLEKEZETVEZETÉS

A helyi gyülekezet tanulmányozásának harmadik része a következő kérdéssel foglalkozik: Mi a gyülekezetvezetés pontos, bibliai formája? A különböző felekezeteknek különböző vezetésük van, és ezt a részt öt kisebb részre osztjuk, hogy a manapság létező gyülekezetvezetés különböző formáit tárgyaljuk.

A. A nemzeti egyházforma

Az gyülekezetvezetés első formája a „nemzeti egyház” néven ismert forma, ami inkább az egyháztörténet terméke, mintsem bibliai tanításé. Ebben a rendszerben az államfő az egyház feje is egyben. Például, bárki legyen is Anglia királya vagy királynője, ő az anglikán egyház

feje is egyben. Bárki is a vezetője egy adott skandináv országnak, egy személyben ő a feje a Lutheránus egyháznak is.

A nemzeti egyházakkal természetesen az a probléma, hogy a vezetőjük gyakran hitetlen ember, hiszen sajnálatos módon a királyok többsége nem volt hívő. Gondoljunk csak VIII. Henrikre és másokra, akik egyben automatikusan a nemzeti egyház fejei is voltak.

Az Újszövetségben természetesen nincs olyan, hogy nemzeti egyház. Valójában az államnak és az egyháznak különállónak kellett lenniük. Ráadásul az egyház az államnak van alávetve, nem az állam az egyháznak. Ezért a nemzeti egyház formája – bár még ma is létezik a világban, és évszázadokon át létezett az egyháztörténelem során – az gyülekezetvezetés nem biblikus formája.

B. Hierarchikus vagy episzkopális (püspöki) forma

Az gyülekezetvezetés második formájának két neve is van: hierarchikus vagy episzkopális forma. Ez az elnevezés nem az episzkopális felekezetre utal, hanem abban az értelemben episzkopális, hogy egy adott gyülekezetvezetési formát ír le. Ezért jobb talán a „hierarchikus” elnevezés, hiszen ez nem keverhető össze egy adott felekezettel sem. Ami a hierarchikus gyülekezetvezetési formára igaz, talán igaz az episzkopális felekezetre is, de nem kizárólag az episzkopális egyház működik ily módon.

A hierarchikus vagy episzkopális vezetési formát egy püspök, vagy valamilyen más elnevezésű vagy rangú gyülekezeti vezető vezeti, akinek hivatalából eredően hatalmában áll a helyi gyülekezetet igazgatni. A püspök irányítja a gyülekezetet, és csakis ő rendelkezik felszentelési jogosultsággal. A hierarchikus vagy episzkopális gyülekezetvezetés az apostoli utódlás elvén alapul. Ez az elv azt tanítja, hogy az apostoloktól egészen máig egyenes ági felszentelés áll fenn, és ez a bizonyos csoport képviseli ezt az ágot.

A hierarchikus vagy episzkopális vezetési forma támogatói tehát az apostoli utódlás tanára alapozzák azt. Ez azonban nem egyezik az újszövetségi tanítással. Az Újszövetségben nincs példa semmiféle útmutatásra az ilyen utódlásra vonatkozóan. A Biblia nem királyi személyként kezeli az egyházat, amelyet egymást követő dinasztiáknak kellene átadni. A Biblia egyszerűen nem tanítja az apostoli utódlást.

Valójában az egyháztörténelem első három évszázadában egyáltalán nem volt jelen a korai, történelmi utódlás. Az apostoli utódlás elve az i.sz. 4. században jelent meg, miután a kereszténység a Római Birodalom államvallása lett.

Ráadásul az apostoli hivatal egyedisége sem tenné lehetővé az utódlás. Hadd mutassunk rá, hogy az apostolság ajándéka bizonyos előfeltételeket vagy feltételeket kívánt meg. Először is ahhoz, hogy valaki apostol lehessen, látnia kellett a feltámadott Messiást; másodsor, az apostol hasonló volt a prófétához abban az értelemben, hogy közvetlen kijelentést kapott Istentől. Ezért az apostoli hivatal különlegessége nem teszi lehetővé azt, hogy valamiféle apostoli utódlás során ez a hivatal másra szálljon.

A hierarchikus vagy episzkopális vezetési formában mindig jelen van a klérus vagy papság rendje, amely élesen különvlik a laikusoktól (nem egyházi személyek), ám a Biblia minden hívő papságát tanítja. Ez a bibliai tanítás nem teszi lehetővé a papok különleges rendjét.

Ismétlem, ez a vezetési forma sehol sem látható az Újszövetségben. Vezetési formaként csakis a negyedik században jelenik meg, amikor is az apostoli utódlás tanával támasztották alá, ami szintén a negyedik századból ered.

A hierarchikus vagy episzkopális vezetési formát számos csoport követi. Ide tartozik a római katolikus egyház, az episzkopális egyház, a metodista egyház, és a lutheránus egyház. A hatalom mértéke egyéni csoportonként változik, ám tartalmaz bizonyos mérvű hierarchikus

vagy episzkopális rendet. Az alapvető rend vagy parancsnoki rangsor a felül álló püspökkel vagy püspökökkel kezdődik, alatta vannak a presbiterok vagy papok, alattuk pedig a diakónusok.

C. Szövetségi vagy presbiteriánus forma

A gyülekezetvezetés másik formája „szövetségi” vagy „presbiteriánus” néven ismert. Mindkét elnevezés ugyanarra a formára utal. Meghatározása szerint a szövetségi vagy presbiteriánus vezetési forma az, amelyben a vezetés képviselői formában létezik. Elismeri a rendszerint földrajzilag csoportosult helyi gyülekezetek kinevezett képviselőinek tekintélyét.

Magát a helyi gyülekezetet egy tanács (gyűlés) vezeti, amely vezető vénekből áll, akiket a tagság választott, s a tanító vén vagy lelkész a vezető tisztségviselő. A tanító véneket a lelkészek szentelik fel, ám a vezető véneket a gyülekezet szenteli fel.

A gyülekezetet vezető tanácson túl a parancsnoki rangsorban létezik egy magasabb fokozat is, amely „presbitérium” néven ismert. Egy adott kerületben minden gyülekezetből az összes felszentelt lelkészből vagy tanító vénből, és egy vezető vénből áll a presbitérium. A presbitériumi csoportok alkotják a következő szintet, ami a szinódus, vagy zsinat. A zsinati csoportok alkotják a következő szintet, ami a legfelsőbb vezetői testület, a nagygyűlés (v. közgyűlés).

A vezetés ezen formájában a helyi gyülekezetben az alapvető felállás szerint vannak vének és diakónusok, amely két kivétellel követi az újszövetségi példát. Először is, ebben a rendszerben a vezető véneket a gyülekezet választja meg, míg a biblikus vezetési formában a vezető véneket nem a gyülekezet választja. Másodsor, rendszerint csak egy tanító vénnel rendelkeznek, míg a biblikus forma a tanító vének pluralitását követeli meg. Ez a rendszer olyan felekezeti szerkezetekhez vezetett, mint például a presbiteriánus és a református egyház, ám a felekezeti szerkezet nem része az Újszövetségnek. Az Újszövetségben nincs nagygyűlés, zsinat vagy presbitérium, hanem helyi gyülekezetek, amelyek adott, később megvitatásra kerülő tekintély alatt függetlenek.

Az efféle gyülekezetvezetési formát követő csoportok között szerepelnek a presbiteriánus és református egyházak, mint például a holland református egyház és a keresztény református egyház.

D. Kongregacionalista forma

A gyülekezetvezetés negyedik formája „kongregacionalista” (gyülekezeti) néven ismert, és arra a hitre alapul, hogy egy embernek vagy csoportnak sem lehet tekintélye a helyi gyülekezet fölött. A tekintély forrása a helyi gyülekezetben a helyi gyülekezethez tartozó emberek. A fontos kérdésekben a gyülekezeti tagok döntenek, a helyi gyülekezeten belül lévő tisztségviselők, más gyülekezetek vagy hierarchiák tekintélyétől függetlenül.

Néhány példa azon csoportokból, amelyek a vezetés kongregacionalista formáját követik: a baptisták és az evangéliumi szabad gyülekezetek, Krisztus tanítványai és néhány független bibliai gyülekezet. Bár a kongregacionalista vezetési forma igen népszerű, a kérdés mindig az, vajon biblikus vezetési forma-e? A kongregacionalista vezetési forma alátámasztására hat érvet sorakoztatnak fel.

1. Az egység megőrzése

Az egyik közkezdvelt érv az, hogy az egyház egységének megőrzése a teljes egyház feladata. Akik ezt az érvelést használják, rendszerint öt írásrészt idéznek. Az egyik Róma 12:6, ám ez a rész a lelki ajándékok használatával foglalkozik, nem pedig a gyülekezetvezetéssel. A másik rész I. Korinthus 1:10, de ez a vers sem említ semmit az gyülekezetvezetéséről. A harmadik

rész II. Korinthus 13:11, azonban ez a vers sem a gyülekezetvezetésről szól. A negyedik rész Efézus 4:2, ám ez a vers sem említ semmit az gyülekezetvezetésről. Végezetül Filippi 1:27-et használják még, de itt sem a gyülekezetvezetésről van szó.

Amikor azt állítják, hogy az egyház egységének megőrzése a teljes egyház feladata, akkor igazat állítanak. Ám ennek a kijelentésnek semmi köze az gyülekezetvezetéshez. Azok a részek, amelyeket ennek bizonyítására próbálnak használni, semmiképpen nem utalnak arra a tanításra, miszerint ez lenne a gyülekezetvezetés formája.

Minden egyes hívőnek vannak feladatai és az összes helyi gyülekezetnek vannak feladatai, ez önmagában nem bizonyítja azt, hogy az összegyűlteket, a gyülekezeti tagok alkotják a vezetést. A Biblia nem tanítja a kongregacionalista vezetési formát.

2. A tanok és a gyakorlat tisztaságának megőrzése

A második érv, amit a kongregacionalista nézet alátámasztására használnak, az, hogy az egész gyülekezet feladata a tiszta tan és gyakorlat fenntartása. Ezen érv alátámasztására két írásrészt használnak. Az első I. Timóteus 3:15, ám ez a rész a gyülekezeti vezetőkkel foglalkozik, nem pedig a gyülekezet egészével. A másik rész Jelenések 2 és 3, de az itt szereplő levelek a gyülekezetek angyalaiknak lettek címezve.

Valóban az egész gyülekezet felelőssége a tiszta tan és gyakorlat megőrzése, ám ez önmagában nem árulkodik arról, milyen vezetéssel bírjon a helyi gyülekezet, és önmagában semmiféle kongregacionalista vezetési formát támogató tanítást sem bizonyít.

3. A rendelkezések elfogadása

A harmadik kongregacionálizmus melletti érv rámutat arra, hogy a rendelkezések az egész gyülekezetnek adattak. Ennek igazolására négy részt idéznek. Az első Máté 18:19-20, ami ugyan kijelenti, hogy mi a nagy küldetés, de semmit nem mond a gyülekezetvezetésről. Leleplezi, hogy mi legyen a helyi gyülekezet célja, azt azonban nem fejt ki, hogy milyen legyen a vezetése.

A második rész Lukács 24:33, de ez a vers sem mond semmit az gyülekezetvezetéséről, csupán azt állítja, hogy a felső szobában mások is jelen voltak az apostolok mellett.

A harmadik rész Apostolok Cselekedetei 1:15. Ez a vers nem szól a rendelkezésekről, viszont egyedi dolgot említ azzal, hogy Péter átvette a vezetést; ez azonban látszólag pont a kongregacionalista vezetési formával ellentétes dologról árulkodik, csak éppen mások is jelen voltak az apostolokkal a felső szobában.

A negyedik, e nézet mellett használt érv I. Korinthus 15:6, ám ez a rész sem mond semmit az gyülekezetvezetéséről, csupán azt állítja, hogy Jézus még ötszáz másik embernek megjelent az apostolokon kívül.

A tény az, hogy még akkor is, ha a rendelkezéseket az egész egyházra bízták, a helyi gyülekezet vezetéséről mindez semmit sem tanít, csupán azt, hogy Jézus megjelent további ötszáz hívőnek az apostolokon kívül.

4. Tisztségviselők megválasztása

A kongregacionalista forma mellett használt negyedik érv rámutat arra, hogy a gyülekezet választja meg a saját tisztségviselőit, s ennek kapcsán hat részt idéznek.

Az első rész Apostolok Cselekedetei 1:23-26, ahol Júdás helyére megválasztották Mátyást apostolnak. E rész használatával az a probléma, hogy Mátyást sorsvetéssel választották, s még a kongregacionalisták sem vetnének sorsot azért, hogy eldöntsék, hogyan válassza meg a gyülekezet az elöljáróit.

A második vers Apostolok Cselekedetei 3:5, ez a vers azonban semmit nem árul el az gyülekezetvezetéséről.

A harmadik rész Apostolok Cselekedetei 6:3 és 5, ahol az apostolok arra kéri az összegyűlteket, hogy válasszanak ki férfiakat előjáróknak. A kiválasztásra felszólító parancs azonban az apostoloktól eredt. Ráadásul ezek az apostolok egyszerűen csak ajánlásokat kértek a gyülekezettől, hogy kik felelnének meg előjáróknak, hiszen a gyülekezet képes felismerni azokat a lelki ajándékokkal rendelkező embereket, akik megfelelnek a diakónusi vagy vén tisztségre. Valójában azonban ezeket az előjárókat az apostolok választották ki, és nem a gyülekezet választotta meg őket.

A negyedik rész Apostolok Cselekedetei 13:2-3, ez a rész azonban egyáltalán nem beszél a tisztségviselők megválasztásáról, csupán misszionáriusok kiküldéséről szól. Ráadásul Apostolok Cselekedetei 13:1 egyértelműen hangsúlyozza a próféták és tanítók vezetőségét abban a helyi gyülekezetben akkor, amikor Pált és Barnabást kiküldték misszionáriusoknak. Az ötödik rész Apostolok Cselekedetei 15:2,4,22 és 30. Ha megnézzük a szövegösszefüggést, látjuk, hogy az nem gyülekezet döntéshozásáról szól, hanem a hangsúly egyértelműen az apostolok és a vének döntéshozásán van.

Az utolsó vers, amit ezen a területen használnak, II. Korinthus 8:19, ám itt is, bár kötelezettséget ró a helyi gyülekezetre, semmit nem említ az gyülekezetvezetésről. Ezért ez a negyedik érvelés sincs kellően alátámasztva.

5. A fegyelmezés gyakorlása

A kongregacionalista forma mellett használt ötödik érv az, hogy az egész gyülekezetnek hatalmában áll a fegyelmezés gyakorlása, és itt három részt említenek. Az első Máté 18:17, ám ebben a szöveggörnyezetben a vétkező testvér gyülekezet elé állítását a gyülekezet vezetői hajtották végre. Ismétlem, maga a szöveg nem foglalkozik az gyülekezetvezetéssel.

I. Korinthus 5:4,5 és 13 verseket is idézik, ám ezek sem mondanak semmit az egyház vezetéséről, és az írás egyéb részei egyértelműen a fegyelmezés felelősségét a gyülekezeti vezetőkre helyezik.

Az utolsó rész II. Thesszalonika 3:6,14 és 15, de ez a rész sem árul el semmit az gyülekezetvezetésről. Bár az egész gyülekezet részt vehet valamilyen mértékben a gyülekezeti fegyelmezésben, a felelősség a vezetőké, és a fenti részek közül egy sem szól a kongregacionalista vezetési formáról.

6. Vezetői rangsor felállítása

A kongregacionalista forma mellett használt hatodik érv I. Timóteus 3:1-13 részt idézi, ahol az 1-7. versekben egyes számban beszélnek a püspökről, ám többes számban a diakónusokról a 8-13. versekben. Ha azonban megnézzük ugyanezen könyvben az 5:17 verset, a „püspök” szót többes számban találjuk, úgyhogy ez sem bizonyít semmit.

7. Következtetések

Az idézett részek egyike sem támasztja alá a kongregacionalista vezetési forma elvét. Egyik rész sem ír a kongregacionalista vezetési formáról, és nem is tanítja azt. Valójában csakúgy, mint a többi eddig említett forma esetében, a kongregacionalista vezetési formát sem leljük sehoh az Írásban.

E. A biblikus forma

A vezetés biblikus formája az, hogy minden egyes gyülekezet teljesen független a többitől. Nincs gyülekezetek fölött álló tekintélybeli hierarchia és nincs felekezeti struktúra. Azok a különféle bizonyítékok, amelyeket a kongregacionalista vezetési formára használnak, valójában a helyi gyülekezet függetlenségének bizonyítékai. A helyi gyülekezetnél nincs magasabb lelki feljebbviteli bíróság.

Mi a helyzet azonban a független helyi gyülekezetekben lévő vezetéssel? Minden helyi gyülekezetet több elöljárónak kell vezetni, ők a gyülekezet tekintélye. A tekintélye nem a gyülekezetnek van, ahogy ezt a kongregacionalista vezetési forma tanítja. Az elöljárók emberekhez fűződő kapcsolata olyan, mint a pásztor és a juhok kapcsolata. A kongregacionalista vezetési formában azonban a juhok mondják meg a pásztoroknak azt, hogy mennyit ehet, mit tehet és mit nem, hol élhet. Ez nem igazán biblikus kapcsolat. Minden helyi gyülekezetet elöljárók vezetnek, nem egyetlen elöljáró, akinek a fejébe szállhat a hatalom és diktátorrá válik, hanem minden helyi gyülekezetet egymással egyenlő, több elöljáró vezet. Ilyen gyülekezetvezetési formát követnek a testvér gyülekezetek és a független bibliai gyülekezetek. Az elmúlt néhány évtizedben számos független bibliai gyülekezet született országunkban.

Ennek a gyülekezetvezetési formának, mint biblikus formának a védelmét azzal bizonyítjuk leginkább, ha megvizsgáljuk a helyi gyülekezetről szóló negyedik részt ebben a tanulmányban.

IV. A GYÜLEKEZET SZERVEZETE ÉS VEZETÉSE

A negyedik rész azt mutatja meg, hogy az elöljárók plurális vezetése a biblikus forma, nem pedig a hierarchikus vagy az egy nemzeti vezető. Ezt a részt öt területre osztjuk.

A. A szervezet ténye

Az első terület arra ad választ, hogy az újszövetségi helyi gyülekezet szervezett-e. Vannak, akik azt tanítják, hogy a helyi gyülekezet az, amikor ketten vagy hárman összegyűlnek a Messiás nevében, ezért nem is kell szervezettel lennie. Az Újszövetségben a helyi gyülekezet vajon szervezett, vagy a hívők véletlenszerű találkozója?

Tizenkét dolog szolgál bizonyítékkal arra a tényre, hogy az újszövetségi gyülekezet nagyon is jól szervezett volt. Először is, a helyi gyülekezet bejelentette, megtervezte és napirendre tűzte az összejöveleket, amihez szervezésre volt szükség (Apostolok Cselekedetei 20:7, Zsidókhhoz írt levél 10:25).

Másodszor, a helyi gyülekezet ajánlásokat gyűjtött a diakónusok személyére, amihez szintén szükség volt szervezésre (Apostolok Cselekedetei 6:1-6).

Harmadszor, a helyi gyülekezetben voltak tisztségviselők. A tisztségviselő természetéből adódik, hogy egy szervezet tisztségviselője (Apostolok Cselekedetei 14:23, Filippi 1:1).

Negyedszer, a helyi gyülekezetnek kellett gyakorolnia a fegyelmet, amihez szükség volt egy szervezeti felépítésre (I. Korinthus 5:4,5,13).

Ötödször, a helyi gyülekezet hozzájárulásokat szedett, és feljegyzést vezetett azokról, és ehhez mindig szervezésre volt szükség (Róma 15:26, I. Korinthus 16:1-2, II. Korinthus 8:6-9:5).

A hatodik bizonyíték a helyi gyülekezet szervezettségére az, hogy néha ajánló leveleket kellett írni embereknek egyik gyülekezetből a másikba, és ehhez is szervezés kellett (Apostolok Cselekedetei 18:24-28, Róma 16:1, II. Korinthus 3:1, Kolossé 4:10).

A hetedik bizonyíték a helyi gyülekezet szervezettségére az özvegyek összeírása. Összeírták őket azért, hogy a gyülekezet felelősségteljesen tudjon bánni velük, különösképpen azokkal, akik valamilyen segítséget szenvedtek. Az efféle feladatok megkivánták a szervezést, a szervezetet (Apostolok Cselekedetei 6:1, I. Timóteus 5:9).

Nyolcadszor, a helyi gyülekezeteknek bizonyos egységes szokásokat kellett követniük, amelyek jellemzőek voltak a hívők minden közösségére. Ahhoz, hogy ez megvalósulhasson némi fokú szervezettségre volt szükség. Egy közös, egységes szokás például I. Korinthus 11:16, ahol Pál rámutat arra, hogy mindaz, amire az 1-15. versben tanította a korinthusiakat,

nem csupán rájuk igaz, hanem minden közösségre, függetlenül attól, hol vannak vagy milyen kultúrában élnek.

A helyi gyülekezet szervezettségének kilencedik bizonyítéka az egységes rendelkezések követése. Ugyanazokat a rendelkezéseket kellett követniük függetlenül attól, fizikailag hol voltak. A két rendelkezés a keresztség (bemerítés) és az úrvacsora voltak. Az egységes rendelkezések léte és azok gyakorlata is a szervezettségről árulkodik (Apostolok Cselekedetei 2:41-42,46, I. Korinthus 11:23-26).

A gyülekezeti szervezettség tizedik bizonyítéka az, hogy rendet kellett tartani az istentiszteletek alatt azért, hogy a dolgok ne fajuljanak el, ne váljanak kaotikussá és zavarossá (I. Korinthus 14:40, Kolossé 2:5, I. Thesszalonika 5:14, II. Thesszalonika 3:6-7).

A szervezettség tizenegyedik bizonyítéka az, hogy a helyi gyülekezetnek számon kellett tartania a tagságot, és mindig tudták, hányan csatlakoztak a gyülekezethez (Apostolok Cselekedetei 2:42, 4:4). A tény, hogy a hívők számáról feljegyzést készítettek, szervezettségre utal.

A tizenkettedik érv, amely szerint a helyi gyülekezetnek szervezettnek kell lennie, az, hogy a gyülekezeteknek voltak szabályaik. Voltak bizonyos szabályok és rendeletek, amelyeket az összejöveteleken gyakoroltak. A megfelelő szabályok betartásának felelőssége az előjárókon nyugodott. A gyülekezeti szabályok léte is a szervezettséget hangsúlyozza (Róma 16:17, I. Korinthus 5:13, 14:34,40, III. János 5-12).

Összefoglalásként egyértelmű, hogy az újszövetségi helyi gyülekezet nem szervezetlen hívők csoportjából állt, akik véletlenszerűen gyűltek össze, hanem nagyon is jól fenntartott szintű szervezettséggel bírt.

B. Elöljárók

A második terület, amely a szervezettségre és vezetésre utal, az előjárók hivatala. A vének a helyi gyülekezet a vezető testülete. Az előjárók tisztségét nyolc szempont szerint vitatjuk meg.

1. A tisztség természete

Az első szempont az előjáró tisztségének természetéről szól. Ezt az előjárókat jellemző három kifejezésből láthatjuk.

Az első kifejezés a „vén”. A görög szó a *presbuteros*, amelyből a „presbitérium” szó származik. A „vén” szó magára a tisztségre, és a tisztséggel járó tekintély helyzetére vonatkozik.

A második kifejezés ugyanerre a tisztségre a „püspök”. A görögben ez az *episkopos* szó, ahonnan az „episzkopális” szó ered. Ez a kifejezés a tisztség funkcióját hangsúlyozza, ami az általános felülvizsgálás (Apostolok Cselekedetei 20:28, Filippi 1:1, I. Timóteus 3:1-2, Titus 1:7, I. Péter 2:25).

A harmadik főbb kifejezés ugyanerre a tisztségre a „pásztor”. A görög szó a *poimanos*, ami a pásztorlás és táplálás szempontját hangsúlyozza (Apostolok Cselekedetei 20:28, I. Péter 2:25, 5:1-2).

Ez a három kifejezés jellemzi a tisztséget. Nem három különböző tisztségről van szó, a három különböző kifejezés ugyanazt a tisztséget jellemzi. Ezt leginkább azzal bizonyíthatjuk, hogy megnézzük azokat az írásrészeket, ahol ezeket a kifejezéseket a vezetők ugyanazon csoportjára használják. Például Apostolok Cselekedetei 20:17 és 28, ahol mindhárom kifejezést ugyanarra a vezetői testületre használják. I. Timóteus 3:1-7 a következő példa, összevetve az 5:17 és 3:4 részekkel – itt is a három különböző kifejezést ugyanarra a testületre használják. Titus 1 újabb példa erre az 5. és 7. versek összehasonlításával. Egy újabb példa I. Péter 5:1-2. Ismétlem, ezek a kifejezések a vezetők ugyanazon testületére használatosak.

Az „előjárók” vagy „vének” elve Izrael vénjeinek elvéből ered, akik tekintéllyel bírtak Izrael közösségén belül. Az előjárói gyülekezeti vezetési formát kell előnyben részesíteni a nemzeti, hierarchikus vagy epizkopális, szövetségi vagy presbiteriánus valamint a kongregacionalista vezetéssel szemben, mert ez a biblikus forma, és természetesen Isten Izraellel kapcsolatos, korábbi bánásmódjából ered. A gyülekezetvezetés fogalma nem a semmiből született.

Emlékezzünk arra, hogy az összes korai gyülekezeti vezető és tag zsidó volt, és természetesen zsidó gondolkodásmódjuk befolyásolta a gyülekezet születését. Így az „előjáró” fogalma is a hatalmat gyakorló izraeli előjárójából (vén) ered. Nem a zsinagóga gyülekezete gyakorolja a hatalmat, hanem a zsinagóga vénjei, előjárói. Hasonlóképpen a helyi gyülekezet előjárói azok, akik valójában vezetik a gyülekezetet. A zsidó szempontból ez a biblikus vezetési forma. Nagyon bátorító dolog azt látni, hogy egyre több gyülekezet vált át erre a vezetési formára, mert világosan látják, mit tanít a Biblia.

Az előjáró tisztségének természete tehát hármassal: vénként vezessen, püspökként felülvizsgáljon, és pásztorként pásztorolja és táplálja a nyáját.

2. Az előjárók száma

Az előjárói tisztség második szempontja számbeli kérdés. Hány előjárója legyen egy gyülekezetnek? A válasz: több. A Biblia sosem egyetlen pásztorot képzelt el egy gyülekezet fölött. Ez mindig nagy veszélyt hordoz magában, és ahhoz vezetett, hogy egyes pásztorok a gyülekezet fölött diktatórikusakká váltak. Amikor a Biblia egy helyi gyülekezetéről és annak előjáróiról szól, akkor mindig többes számban beszél az előjárókról, sosem egyes számban (Apostolok Cselekedetei 14:23, 20:17, Filippi 1:1, Titus 1:5, Jakab 5:14). A jól képzett előjárók többsége biztosítja a fékeket és ellensúlyokat, így ha valamelyik előjáró valamely témában téved, akkor a többiek kijavíthatják.

3. Az előjárók típusai

Az előjárói tisztség harmadik szempontja a következő kérdéssel foglalkozik: milyen különböző típusú előjárók léteznek? I. Timóteus 5:17 szerint két típusú előjáró létezik: *A jól forgolódó presbiterek kettős tisztességre méltattassanak, főképpen a kik a beszédben és tanításban fáradoznak.*

Ez a rész kétféle előjárót említ: a vezető (jól forgolódó) és a tanító előjárókat. E vers szerkezete azt mutatja, hogy minden előjáró vezető pozícióban van, mert ők a helyi gyülekezetben a legmagasabb szintű tekintély, közöttük lesznek olyanok is, akik egyben tanító előjárók is. Minden előjárónak rendelkeznie kell az adminisztráció ajándékával, mivel minden előjáró vezető előjáró, ám nem mindenkinek van meg feltétlenül a tanítás ajándéka. Továbbá nem szabad, hogy sok vezető vén és csupán egy tanító legyen, hanem mindkét pozícióból többnek kell lennie. Több vezető előjárónak, és ezen a csoporton belül több tanító előjárónak kell lennie.

Összefoglalásként, két típusú előjáró van, a vezető és a tanító előjárók, és Pál azt írja, hogy mindkettőnek pénzügyi ellenszolgáltatást kell kapnia, különösen a tanító előjáróknak.

4. Az előjárók kötelezettségei

Az előjáró tisztségének negyedik szempontja az alábbi kérdést tárgyalja: Melyek az előjárók kötelezettségei? Először is vezetniük kell, amit maga az előjárói elnevezés is kiemel (I. Timóteus 3:4-5, 5:17, I. Thesszalonika 5:12).

Az előjárók második kötelezettsége a felülvizsgálás, amit püspöki hivatalukban tesznek (I. Timóteus 3:1, 5:1-3).

Harmadszor pedig, táplálniuk kell a nyáját, ami pásztori hivatalukat hangsúlyozza (Apostolok Cselekedetei 20:28, I. Péter 5:2).

A negyedik felelősség vagy kötelezettség a helyes doktrína őrzése. Meg kell győződniük afelől, hogy igaz tant tanítanak, és rámutatnak a hamis tanra (Titus 1:9, Apostolok Cselekedetei 15:1-6, 15:22-29, 16:4, Zsidókhöz írt levél 13:17).

Az előljáró ötödik felelőssége a betegek megkenése olajjal, amennyibe a beteg hívó erre kéri. Ha egy beteg hívó tudja, hogy betegsége egy bizonyos bűn következménye, akkor hívnia kell a gyülekezet előljáróit, akiknek meg kell kenniük őt olajjal (Jakab 5:14-15).

Az előljáró hatodik felelőssége a pénzügyek felügyelete (Apostolok Cselekedetei 11:27-30).

5. Az utazó előljáró

Az előljáró tisztségének ötödik szempontja az utazó előljáróról szól. Az előljárók többnyire egy városban laktak, és egy adott helyi gyülekezetet vezettek. Érdekes megfigyelni, hogy az apostolokat is „előljáróknak” nevezték, bár ők nem feltétlenül egy helyhez kötöttek, hanem egyik helyről a másikra utaztak gyülekezeteket alapítva vagy a meglévő gyülekezeteket erősítve. Az apostolokat előljáróknak (presbitereknek) nevezi I. Péter 5:1, II. János 1 és III. János 1. Az Újszövetségben látunk példákat utazó előljárókra. Ez azt jelenti, hogy az egyént felszentelték előljárónak, és ahelyett, hogy egy adott gyülekezet előljárója lett volna, azzal a tekintéllyel szentelték fel, hogy tanítson, utazzon, és más szerepet töltsön be, mint a helyi gyülekezet vezető előljárója. Az utazó előljáró kizárólag tanító előljáróként funkcionált, miközben egyik helyről a másikra utazott. Az utazó előljáró lehet gyülekezetalapító is, és ebben a kapacitásban az új helyi gyülekezet elsőszámú előljárójaként funkcionált.

6. Követelmények

Az előljáró tisztségének hatodik szempontja erre a kérdésre ad választ: Mi az előljárói tisztség követelménye a helyi gyülekezetben? Az Újszövetségben ezzel kapcsolatosan két főbb részt találunk, amelyek az előljárók követelményéről szólnak.

a. I. Timóteus 3:1-7

Igaz ez a beszéd: Ha valaki püspökséget kíván, jó dolgot kíván. Szükséges annakokáért, hogy a püspök feddhetetlen legyen, egy feleségű férfiú, józan, mértékletes illedelmes, vendégszerető, a tanításra alkalmas; Nem borozó, nem verekedő, nem rút nyereségre vágyó; hanem szelíd, versengéstől ment, nem pénzsóvárgó; Ki a maga házát jól igazgatja, gyermekeit engedelmisségben tartja, minden tisztességgel; (Mert ha valaki az ő tulajdon házát nem tudja igazgatni, mimódon visel gondot az Isten egyházára?) Ne legyen új ember, nehogy felfuvalkodván, az ördög kárhozatába essék. Szükséges pedig, hogy jó bizonyossága is legyen a kívülválóktól; hogy gyalázatba és az ördög töribe ne essék.

Ebben a részben az első követelmény az, hogy az előljárónak kívánnia kell ezt a tisztséget. Nem szabad belekényszeríteni a hivatalába, hanem neki kell kívánnia azt, hogy előljáró lehessen.

A második követelmény az, hogy feddhetetlennek kell lennie. Nem szabad, hogy kritizálható legyen.

A harmadik szerint egy feleségű férfi legyen, vagy ahogyan az Újszövetségben szó szerint szerepel: „egy asszonyú férfi”. Ezt kétféleképpen értelmezhetjük. Először is jelentheti azt, hogy „csakis egyetlen feleségű”, amit I. Timóteus 5:9-ben is szereplő, ugyanilyen szerkezet jelöl. Ha ez így van, ezt kétféleképpen alkalmazható. Először, ha házas volt, elvált és újránősült, ez kizárna őt az előljárói munkából; másodszer: ha megözvegyült, majd újránősült, ez is kizárja az előljárói munkából, mert előljáró csakis egyetlen feleségű ember lehet. A második mód, ahogyan értelmezhetjük ezt a részt, az, ha kifejezetten a házasságtörés vagy poligámia ellenében értelmezzük, ezért az egyedülálló férfi vagy az újránősült özvegyember nem képez kivételt az előljárói tisztség alól. A görög fordítás szerint kétféleképpen

értelmezhető ez a rész, úgyhogy itt nagyon óvatosan kell fogalmaznunk; minden helyi gyülekezetnek magának kell döntenie arról, hogyan értelmezi ezt a részt, és aztán ennek megfelelően következetesen kell működnie, nem engedve a kivételt egyedi alapon. Amikor egy gyülekezet nem következetes ebben a témában, az rosszul érzéseket szülhet.

A negyedik követelmény az, hogy józan legyen. Nem szabad habzsolni az életet. Elméjében ébernek kell lennie, és képesnek kell lennie józan ítéletek meghozására.

Az ötödik követelmény az, hogy mértékletes legyen. Értelmesnek és ép gondolkodásúnak kell lennie. Önuralommal kell bírnia, és nem lehet lobbanékony.

Hatodszor, illedelmesnek kell lennie. Jó viselkedés és rendben lévő élet jellemezze.

Hetedszer, vendégszeretőnek kell lennie. Szeretnie kell az idegeneket, általánosságban vendégszeretőnek kell lennie az emberek felé, nem csak a hozzá közel állókhöz.

Nyolcadszor, képesnek kell lennie a tanításra. Ehhez nem feltétlenül szükséges a tanítás ajándéka, ám rendelkeznie kell valamilyen minimális képességgel a tanításra. Rámutattunk, hogy kétféle előjáró van, a tanító és a vezető előjárók; ám még a vezető véneknek is képeseknek kell lenniük tanítani, bár nem ugyanaz a felelősségük e téren, mint a tanító előjáróknak.

Kilencedszer, nem szabad borozósnak lennie. A görög kifejezés szó szerint azt jelenti itt, hogy „olyan, aki nem ül túl hosszan a bora mellett”. Ez a vers nem azt tanítja, hogy az előjárónak teljes mértékben absztinensnek kell lennie. Egyszerűen azt jelenti, hogy nem jellemezheti a részegség vagy bármiféle túlzott élvhajászat. Ha tudja, hogyan kell mértékletesen bort inni, akkor még minősülhet előjárónak.

Tizedszer, nem lehet verekedős, nem gyakorolhat fizikai erőszakot. Azok a férfiak, akik gyermek- vagy feleségbántalmazásban vétkesek, nem lehetnek előjárók.

Tizenegyedszer, szelídnek és türelmesnek kell lennie.

Tizenkettedszer, nem lehet nyereszkes vagy versengő.

Tizenharmadszor, nem szeretheti a pénzt, nem lehet pénzsóvár vagy kapzsi.

Tizennegyedszer, a gyermekeinek engedelmeseknek kell lenniük. Képesnek kell lennie arra, hogy rendben igazgassa a saját házát. Ha a gyermekei engedelmeskednek neki, az azt mutatja, hogy az apa fegyelmet gyakorol a gyermekei felett. Ha valaki nem képes fegyelmezni a gyermekeit, mihez kezd majd akkor, amikor a gyülekezeti fegyelmet kell gyakorolnia?

Tizenötödször, nem lehet új hívő, mert ebből adódóan automatikusan éretlen lelkileg. Ha egy ilyen embert tekintéllyel bíró pozícióba helyeznek, mielőtt erre lelkileg készen állna, akkor büszkévé válhat. Ugyanez a bűn idézte elő Sátán bukását. Ezért soha nem szabad friss hívőt előjárói pozícióba helyezni.

A tizenhatodik követelmény pedig az, hogy jó hírűnek kell lennie a gyülekezeten kívüliek körében is. Jó hírnevének kell lennie a világiak körében is, a gyülekezeten kívüliek körében. Talán nem tisztelik azt, amiben hisz, de tisztelniük kell a viselkedését és életstílusát.

Ez az a tizenhét követelmény, amelyet I. Timóteus 3:1-7-ben találunk, és ha olyan előjárókat választanak, akik rendelkeznek ezekkel a jellemzőkkel, akkor olajozottan működő előjárói vezetés lesz a gyülekezetben. Az előjárók által vezetett gyülekezetekben is léteznek problémák, ám a hiba nem a gyülekezeti vezetésben keresendő, mert ez a biblikus gyülekezetvezetési forma. Ilyenkor a gond az alkalmatlan előjárókkal van.

b. Titus 1:6-9

Ha van feddhetetlen, egy feleségű férfiú, a kinek hívő, nem kicsapongással vádolt avagy engedetlen gyermekei vannak. Mert szükséges, hogy a püspök feddhetetlen legyen, mint Isten sáfára; nem akaratos, nem haragos, nem részeges, nem verekedő, nem rút nyereszkes; Hanem vendégszerető, jónak kedvelője, mértékletes, igaz, tiszta, maga túrtető; A ki a

tudomány szerint való igaz beszédhez tartja magát, hogy inthessen az egészséges tudománnyal és meggyőzhesse az ellenkezőket.

Ez a rész az előjárók hét jellemzőjét sorolja fel. Ezek közül némelyek megegyeznek az előző részben tárgyaltakkal, de némely különbözik azoktól.

Először is feddhetetlennek kell lennie.

Másodszor, nem szabad akaratosnak lennie, nem magával kell telve lennie, és nem lehet haragos, vagy arrogáns.

Harmadszor, nem lehet haragos (könnyen haragra ingerelhető), kiegyensúlyozottnak kell lennie.

Negyedszer, nem lehet részeges. Itt sem arról van szó, hogy teljesen absztinensnek kell lennie. Azt jelenti, hogy az előjárónak tudnia kell, hogyan kell mértékkel inni. Részes embernek sosem szabad előjárói tisztséget kapnia, csak azoknak, akik tudják, hogyan kell mértékletesen kezelni ezeket a dolgokat.

Ötödször, nem lehet verekedős vagy veszekedős. Nem jellemezheti a fizikai erőszak. Bárki, aki bántalmazza a feleségét vagy a gyermekét, nem lehet ebben a pozícióban.

Hatodszor, nem lehet nyereszkedő. Nem jellemezheti a pénz szeretete.

Hetedszer, vendégszeretőnek kell lennie és gyakorolnia kell az idegenek szeretetét.

Nyolcadszor, szeretnie kell a jót. Gondolatai, attitűdje és viselkedése a jó körül forogjon, a Filippi 4:8-ban felsorolt dolgokkal foglalatostkodjon.

Kilencedszer, józan ember legyen. Úgy jellemezzék, mint józan embert, tudja, hogyan kell érvelni, megoldani dolgokat.

Tizedszer, tiszta ember legyen. Életét a szentség jellemezze. Teljesítse Isten iránti kötelezettségét, a gyakorlati szentséget gyakorolja.

Tizenegyszer, önuralom jellemezze. Életében mértékletes, fegyelmezett legyen.

Tizenkettedszer, egy felesége legyen. Ismétlem, a görög megfogalmazás szerint lehet úgy értelmezni, hogy „csakis egy felesége legyen”, és ebben az értelemben azt jelenti, hogy egyedülálló férfi nem lehet előjárói pozícióban, aki elvált, majd újránősült, az sem lehet előjáró, és az sem, aki megözvegyült, majd újránősült. A másik, teljesen jogos értelmezése a görög kifejezésnek az, hogy a házasságtörés és poligámia ellen irányul, s ebben az értelemben egyedülálló férfi is lehet előjáró, és az is, aki megözvegyült, majd újránősült. Mindkét értelmezés teljesen érvényes Írás magyarázás, mivel a görög mindkettőt lehetővé teszi. Minden egyes helyi gyülekezetnek magának kell eldöntenie, hogy mi az álláspontja ezzel kapcsolatban, majd az álláspontjukkal összhangban, következetesen kell cselekedniük.

Tizenharmadszor, gyermekei hívők legyenek. Az itt használt görög kifejezés nem követeli meg, hogy a gyermekek a megváltás értelmében legyenek hívek, mivel a görög szó egyszerűen azt jelenti, hogy „hűséges” vagy „megbízható” gyermekek. Olyan gyerekek legyenek, akikre lehet támaszkodni, akik fegyelmezésben részesültek, és helyesen nevelték őket. E szerint azonban nem szükséges, hogy az előjáró gyermekei maguk is hívők legyenek.

Tizennegyszer, ne jellemezze lázadás, hanem az alávetettség lelkülete az Igének, és a többi előjáró akaratának, akik néha esetleg ellentmondhatnak neki.

Tizenötödször, szilárd tant valljon. Ez nem csak azt jelenti, hogy helyes tanokat tanítson, hanem hogy alkalmazza is a helyes tanokat azokban a helyzetekben, amikor esetlegesen hamis tanítások ütnek fel a fejüket a gyülekezetben.

Tizenhetedszer pedig legyen képes arra, hogy megcáfolja a hamis tant. Ha valaki hamis tant kezd el tanítani a helyi gyülekezetben, ismernie kell Isten Igéjét, és bebizonyítani, hogy a hamis tanítóknak nincs igazuk, hogy eltérnek az igazságtól, és e szerint kell megfednie őket.

Titus 1:6-9 keretein belül ez a tizenhét pont az előjárók jellemzése, követelménye. Ha valaki a Titusban és Timóteusban szereplő részeket összeveti, akkor látja, hogy az előjáróknak

számos követelménynek meg kell felelniük, és rendkívül fontos, hogy senkit ne válasszanak meg előjárónak, aki nem felel meg ezeknek a jellemzőknek. Azoknak a gyülekezeteknek, amelyek a vezetés biblikus formáját követik és előjárók vezetik, időnként ugyanúgy vannak jelentős problémáik, ám nem azért, mert bármi gond van a gyülekezetvezetési formával. A gond azokkal az emberekkel szokott lenni, akiket úgy jelölnek ki egy tisztségre, hogy közben nem felelnek meg ezeknek az adott követelményeknek.

7. Felszentelés

Az előjárói tisztség hetedik szempontja a következő kérdést tárgyalja: Hogyan szentelik fel az előjárót a tisztségére? A gyülekezetvezetésről szóló részben azt már láttuk, hogy nem a gyülekezet választja őket. A kongregacionalista vezetési forma nem az Írás szerint való vezetési forma. A felszentelés inkább kijelölés által történik. Pál Titus 1:5-ben így írt: *A végett hagytalak téged Krétában, hogy a hátramaradt dolgokat hozd rendbe, és rendelj városoként presbitereket, a miképen én néked meghagytam;*

Minden városban, minden helyi gyülekezetben több előjárót kellett kijelölni. Az előjárókat kijelölik a tisztségükre, nem megválasztják őket. A többi előjáró jelöli ki őket, akik látják, hogy megfelel-e az előjáróval szembeni követelményeknek. A gyülekezet hajlamos az alapján választani, hogy kiket kedvel, és kiket nem, ki népszerű – ezek azonban nem minősítenek egy előjárót. A többi előjárónak kell meghatároznia, hogy egy személy alkalmas-e a feladatra, amennyiben az, és kívánja ezt a tisztséget, akkor ki lehet jelölni előjárónak.

Ezt persze azután tehetik meg, ha megvizsgálták, hogy a jelölt megfelel-e az I. Timóteus 3:1-7 és Titus 1:6-9-ben szereplő követelményeknek. I. Timóteus 5:22-ben Pál például ezt írta: *A kézrátevést el ne hirtelenkedd, se ne légy részes a más bűneiben; tenmagadat tisztán tartsd.*

Az előjárók kijelölésének módja a kézrátevés, amit nem szabad elhamarkodni.

Apostolok Cselekedetei 13:1-3-ban látjuk, hogy a felszentelés módja a kézrátevés, amikor is Pált és Barnabást utazó előjáróknak szentelték fel, akik elmentek, hogy más gyülekezeteket alapítsanak. I. Timóteus 4:12-16-ban Pál intette Timóteust az előjárók kijelölésével kapcsolatban, amit szintén kézrátevással tettek.

A felszenteléssel kapcsolatban tehát három dolgot kell észrevennünk: először is, a többi előjáró végzi, másodsor, csakis alapos vizsgálódás után jelölnek ki valakit előjárónak, harmadszor pedig, a kinevezés kézrátevással történik.

8. Jutalmak

Az előjáró tisztségének nyolcadik szempontja erre a kérdésre ad választ: Mi lesz az előjárók jutalma akkor, ha szerepüket biblikus módon töltik be? I. Péter 5:4 szerint azok, akik biblikus módon töltik be szerepüket az Írásban leírt öt korona közül elnyernek egyet: *a dicsőség koronáját.*

C. Diakónusok

A helyi gyülekezet szervezetének és vezetésének harmadik területe a diakónusok tisztségét tárgyalja. Ezt a tisztséget hat részben tanulmányozzuk.

1. A tisztség természete

E tisztség jellegét akkor értjük meg a legjobban, ha megnézzük a „diakónust” jelentő görög szót. A görög szó a *diakonos*, amelynek jelentése „szolga”. I. Korinthus 3:5, II. Korinthus 6:3, Efézus 3:7, Kolossé 1:23 és I. Timóteus 1:12 „szolganak” vagy „szolgáságnak” fordítja ezt a szót.

A diakónusok az előjárók szolgálói. Számos amerikai gyülekezet tévesen magyarázta a diakónus tisztségét, különösképpen azok, akik a gyülekezetvezetésnek nem a biblikus

formáját követik, hanem például a kongregacionalista formát. Gyakran a diakónusok a vezető testület, ők döntenek arról, hogy alkalmazzanak vagy kirúgjanak-e egy lelkipásztort.

A Bibliában a diakónusi tisztség nem jár együtt semmiféle tekintéllyel. A diakónus tisztsége abból állt, hogy elismerje azokat az embereket, akik rendelkeztek a szolgálat és segítségnyújtás ajándékával, és ők lettek az előljárók szolgálói. Az előljáróké volt a tekintély, a diakónusok pedig az előljárókat szolgálták, hogy segítsenek a vezetőknek végrehajtani a feladataikat azért, hogy az előljárók elsősorban Isten Igéjével foglalatoskodhassanak.

2. A diakónusok száma

Hány diakónus legyen a helyi gyülekezetben? Nem egy, hanem legalább kettő vagy több, mivel a Bibliában szereplő gyülekezetekben is több diakónus volt (Apostolok Cselekedetei 6:1,6, Filippi 1:1). Ahogyan minden helyi gyülekezetet az előljárók pluralitásának kell jellemeznie, úgy a diakónusoknak is többen kell lenniük.

3. A diakónusok feladatai

Isten Igéje a diakónusok két fő feladatát írja le. Az első feladat az előljárók segítése. Támogatniuk kell az előljárókat, az előljárók szolgálói különféle feladatok végrehajtásában, amelyeket az előljáróknak kell felülvizyázniuk (Apostolok Cselekedetei 6:1-6). A jeruzsálemi gyülekezetben azért merült fel a diakónusok tisztségének szüksége, mert nekik kellett gondoskodniuk a helyi gyülekezet fizikai funkcióiról és szükségleteiről azért, hogy az előljárók az Igének és a tanításnak szentelhessék idejüket.

A diakónusok második, főbb feladata a szükségét szenvedők felé a jótékonyság vezetése és szolgálata fizikai dolgok területén. A diakónusoknak kell a helyi gyülekezet szolgálatának jótékonysági részét vezetniük, és gyülekezet fizikai szükségleteinek szolgálatában is nekik kell megragadniuk a kezdeményezést (Apostolok Cselekedetei 6:1-6, I. Timóteus 3:13).

A diakónus testület a segítség, nem a vezetés pozíciójában van. A diakónusok azok, akiknek a kórházlátogatásokat kell végezniük, nem az előljárók. Erre azért van szükség, hogy az előljárók tanítással és Isten Igéjében tölthessék az idejüket.

4. Követelmények

A diakónusokkal szemben vannak bizonyos követelmények. Ezek I. Timóteus 3:8-10,12-13-ban vannak felsorolva.

A 8-10. versek így szólnak: *Hasonlóképpen a diakónusok tisztességesek legyenek, nem kétnyelvűek, nem sok borivásba merültek, nem rút nyereségre vágyók; Kiknél megvan a hit titka tiszta lelkiismerettel. És ezek is először megpróbáltassanak, azután szolgáljanak, ha feddhetetlenek.*

A 12-13. versek így hangzanak: *A diakónusok egy feleségű férfiak legyenek, a kik gyermekeiket és tulajdon házaikat jól igazgatják. Mert a kik jól szolgálnak, szép tisztességet szereznek magoknak, és sok bizodalmat a Jézus Krisztusban való hitben.*

A diakónusokkal szembeni követelmények nem annyira kiterjedtek, mint az előljárókkal szembeni követelmények. Mivel ez nem vezetői pozíció, hanem szolgálói, nincs szükség annyi követelményre, mint az előljárók esetében. Ennek ellenére természetesen szükség van némi követelményre, mivel az a gyülekezeti szervezet nagyon is sajátos része.

Az első követelmény az, hogy a diakónus tisztességes legyen; komoly elmével és jellemmel rendelkezzen, az integritás jellemezze.

Másodszor, nem lehetnek *kétnyelvűek*, vagyis mindenben őszintének kell lenniük.

Harmadszor, nem lehet a bor rabja. A kifejezés itt sem a teljes absztinenciára utal, hanem a szenvedélybetegségekre. Nem jellemezheti a részegség; ha megtanulta, hogyan igyon mértékkel, akkor lehet diakónus.

Negyedszer, nem lehet nyereszkedő. A pénz szeretete nem lehet jellemző rá.

Ötödször, őrizze a hitet jó lelkiismerettel. Saját maga is meg kell győződjön a helyi gyülekezet tanításainak igazságáról, s az Írásokról még inkább, s ezt a hitet jó lelkiismerettel meg kell tartania.

Hatodszor, mielőtt szolgálni engedik, meg kell próbálni. Ismert legyen róla, hogy rendelkezik a szolgálat ajándékával.

Hetedszer, egy feleségű férfiú legyen. Itt is, a fentiekhez hasonlóan lehet úgy értelmezni, hogy „csakis egy felesége legyen”, vagy egyszerűen a poligámiával szembeni kijelentésként. Csakúgy, mint az előjárók esetében a helyi gyülekezetnek kell eldöntenie, hogy hogyan értelmezik ezt, majd következetesen a szerint kell eljárniuk.

Nyolcadszor, jól kell igazgatnia gyermekeit. Ha képtelen háza fizikai dolgainak igazgatására, hogyan igazgathatná a gyülekezet fizikai igényeit?

Ez a diakónusokkal szembeni nyolc követelmény, s amennyiben a személy megfelel mind a nyolc követelménynek, ki lehet jelölni diakónusnak. A diakónus mivolt jó kiképzés lehet arra, hogy végül a helyi gyülekezet előjárójává válasszák.

5. Felszentelés

A diakónusokat ugyanúgy szentelik fel, mint az előjárókat, kézrátévéssel. Ezt Apostolok Cselekedetei 6:6-ban látjuk, ahol a jeruzsálemi gyülekezet előjárói kézrátévéssel szentelték fel a diakónusokat. Míg az előjárókat más előjárók szentelik fel, mivel övék a legmagasabb tekintély a helyi gyülekezetben, úgy a diakónusokat is az előjárók szentelik fel. A diakónusokat azért nem a többi diakónus szenteli fel, mert a diakónusi tisztség nem jár tekintéllyel.

6. Jutalmak

I. Timóteus 3:13 írja le a jól szolgáló diakónus jutalmát: *Mert a kik jól szolgálnak, szép tisztességet szereznek magoknak, és sok bizodalmat a Jézus Krisztusban való hitben.*

Ez a jutalom három dolgot foglal magában. Először is, *tisztességet szereznek* maguknak Isten előtt. Másodszor, mialatt hivatalban vannak, bátorságra, *bizodalomra* tesznek szert *a hitben*, ami később nagyobb elhívásra minősítheti őket. Harmadszor, a diakónusi tisztségben szerzett hűséges szolgálat magasabb elhívást eredményezhet. Fülöp jó példa erre. Apostolok Cselekedetei 6:1-6-ban Fülöpöt kinevezték diakónusnak, s annyira jól szolgált e minőségében, hogy a nyolcadik fejezetben magasabb elhívást kapott: ő lett Fülöp, az evangélista.

D. Diakonisszák

A helyi gyülekezet szervezetének és vezetésének negyedik területe a következő témával foglalkozik: A korai gyülekezetben volt-e diakonissza rend, vagy sem? A görög *diakonos* szó, ami ezt a rendet határozta meg, egyszerűen „szolgálót” is jelenthet, mindenféle hivatalos tisztség nélkül. Nagyon vitatott téma a diakonisszák rendje, mert sokan úgy érzik, ez sértené a bibliai tanítást. Valójában ez csak akkor szólna a bibliai tanítás ellen, ha félreértik a diakónus hivatalát. Azokban a gyülekezetekben, ahol a diakónusok tekintéllyel járó tisztségben vannak, a diakonisszák jelenléte valóban sértené a bibliai tanítást. Biblikusan azonban a diakónus csupán szolgát jelent, s mivel semmi gond a női szolgálókkal, ezért biblikusan semmi gond a diakonisszák rendjével sem akkor, ha ezt a tisztséget biblikusan értelmezik.

Nincs egyértelmű bibliai bizonyíték arra nézve, hogy létezett volna a diakonisszák rendje. Lehet, hogy a diakonisszáknak volt hivatalos pozíciója a korai gyülekezetben, ám ha ez így volt, ők szolgák voltak, nem vezetők.

Két fő részt használnak a diakonisszák rendjének védelmében. Az egyik Róma 16:1-2 és 12, ám ezek a versek azt is jelenthetik, hogy az asszony szolgáló volt a szó hivatalos jelentése nélkül. Itt tehát nincs egyértelmű bizonyíték egy hivatalos pozícióra.

A másik rész I. Timóteus 3:11, itt azonban utalhattak egyszerűen egy diakónus feleségére, nem feltétlenül diakonisszára, mivel az itt használt görög szó jelentése asszony vagy feleség, nem a diakonissza görög megfelelője. I. Timóteus 3:11 a diakónus feleségének négy jellemzőjét sorolja fel: először is, tisztességesnek kell lennie; másodsor, nem lehet veszekedős vagy kritikus, nem lehet pletykálkodó; harmadszor, mértékletesnek kell lennie, nem habzsolhatja az életet; s negyedszer hünek kell lennie mindenkben, megbízható asszonynak kell lennie.

Nincs egyértelmű újszövetségi példa a diakonisszák rendjére. Bibliái értelemben azonban semmi gond nem lenne a diakonisszákkal akkor, ha erre a tisztségre úgy tekintenek, mint szolgálatra, s nem vezetésre.

E. A nyáj felelőssége

A helyi gyülekezet szervezetének és vezetésének ötödik területe az Írás azon öt része, amely a nyáj pásztorai iránti felelősségéről szól.

1. I. Korinthus 16:15-16

Intelek pedig titeket, atyámfiai, hiszen tudjátok, hogy Stefanásnak háznépe Akhája zsengeje, és ők a szenteknek való szolgálatra adták magukat. Hogy ti is engedelmeskedjétek az ilyeneknek, és mindenkinek, a ki velök szolgál és fárad.

Pál itt arról ír, hogy az egybegyűlteknak *alá kell magukat vetniük* azoknak, akik szolgálnak nekik. Itt a kiváló példa arra, hogy a kongregacionalista gyülekezetevezetés miért nem biblikus vezetési forma, hiszen ott a gyülekezet képviseli a tekintélyt, az előljáró, tanító, pásztor vagy lelkész pedig aláveti magát a gyülekezetnek. Ez épp ellenkezője annak, amiről itt Pál ír; a gyülekezetnek kell *alávetnie* magát az előljáróknak, akiknek az a felelősségük, hogy szolgáljanak a gyülekezetnek.

2. I. Thesszalonika 5:12-13

Kérünk továbbá titeket atyámfiai, hogy becsüljétek azokat, a kik fáradoznak közöttetek, és előljáróitok az Úrban, és intenek titeket; És az ő munkájokért viseltessetek irántok megkülönböztetett szeretettel. Egymással békességben éljétek.

Ez a rész két dolgot emel ki. Először is azt, hogy *becsüljék* azokat, akik fáradoznak az Igében azért, hogy értékelhessétek valós jelentőségüket. Más szavakkal, ismerjétek meg azokat, akik Isten Igéjét tanítják nektek azért, hogy értékelni tudjátok jelentőségüket. Másodsor, *megkülönböztetett* szeretettel viseltessetek irántuk, értékeljétek különleges fontosságukat, elismerve azok jelentőségét, akik Isten Igéjének tanításáért felelősek.

3. I. Timóteus 5:17-19

A jól forgoló presbiterek kettős tisztességre méltattassanak, főképen a kik a beszédben és tanításban fáradoznak. Mert azt mondja az Írás: A nyomtató ökörnek ne kösd be a száját; és: Méltó a munkás a maga jutalmára. Presbiter ellen vádat ne fogadj el, hanem csak két vagy három tanúbizonyságra.

A harmadik részben három pontot látunk. Először is a 17. versben az összegyűlteknak tisztelniük kell minden előljárót, különös tekintettel a tanító előljárókra. Mindegyik előljáró vezető előljáró, ám csak néhány előljáró tanító előljáró is egyben. A gyülekezetnek tisztelnie kell az összes előljárót, kiváltképpen pedig a tanító előljárókat.

A második pont a 17-18. versekben található, és az előljáróknak járó tisztelet kifejezéséről szól. Ezt a *tisztességet* kettős anyagi díjazással kell kifejezni. Egyértelmű, hogy az Igében munkálkodóknak meg is kell tudniuk élni ebből, és a gyülekezetnek vigyáznia kell tanítóinak anyagi jólétére. Ráadásul azt is állítja ez a rész, hogy *kettős* jutalmazást kapjanak. Az itt szereplő *tisztesség* szó a görögben pénzügyi vagy anyagi jutalmazást jelent. Az előljárónak

kettős fizetést kell kapnia, hogy ne legyenek anyagi szükségei, és minden idejét az Ige tanításának szentelhesse.

A 19. versen a harmadik pont az, hogy abszolút bizonyíték nélkül egyetlen előjáró ellen sem szabad vádaskodást elfogadni, s azt is csak akkor, ha *két vagy három tanúbizonyoságra* történik. Mivel a tanító előjáró a nyilvánosság előtt áll, féltékenység s egyéb, hasonló okok miatt ellenségeket szerezhet magának, és alaptalanul megvádolhatják. Sátán is különös tekintettel munkálkodik azok ellen, akik Isten Igéjét tanítják.

4. I. Péter 5:5-6

Hasonlatosképpen ti ifjabbak engedelmesskedjétek a véneknek: mindnyájan pedig, egymásnak engedelmesskedvén, az alázatosságot öltsetek fel, mert az Isten a kevélyeknek ellene áll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad. Alázzátok meg tehát magatokat Istennek hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején.

Ez a rész a nyájnak a vezetőivel szembeni felelősségéről szól, és öt dolgot emel ki. Először is, az egybegyűltek vessék alá magukat az előjáróiknak. Nem ők uralkodnak az előjárók fölött, mint a kongregacionalista vezetési formában, hanem alávetik magukat az előjáróknak. Másodszor, Péter rámutat arra, hogy ezzel mutatkozik meg az alázat: az Isten szerinti alázat az előjáróknak való alávetettségben mutatkozik meg. Harmadszor, rámutat arra, hogy Isten ellenáll a büszkéknak. Negyedszer kijelenti, hogy *alázzátok meg tehát magatokat Istennek hatalmas keze alatt*, és ebben a szövegösszefüggésben úgy alázza meg magát az ember Isten hatalmas keze alatt, ha aláveti magát az előjáróknak. Ötödször pedig azok, akik alávetik magukat az előjáróknak, megkapják jutalmukat: *annak idején* felmagasztaltatnak. Isten felmagasztalja azokat, akik megalázzák magukat azáltal, hogy alávetik magukat a gyülekezet előjáróinak.

5. Zsidókhöz írt levél 13:7,17 és 24

Ez az ötödik főbb rész, amely a gyülekezetnek a vezetői iránti kötelességéről szól. A 7. vers így szól: *Emlékezzetek meg a ti előjáróitokról, a kik szólották néktek az Isten beszédét, és figyelmeztvén az ő életök végére, kövessétek hitöket.*

A görög *emlékezzetek* szó jelentése „figyelmesen megvizsgálni”. Figyelmesen vizsgáljátok meg a korábbi előjárók életvitelét azért, hogy utánozhassátok a hitöket. A vezetőik azok voltak, akik korábban előjárók voltak, és akik mostanra vagy máshová költöztek, vagy meghaltak. Ők azok, akik szólták nektek Isten beszédét, tehát tanító előjárók voltak.

Másodszor, a 17. vers így szól: *Engedelmesskedjétek előjáróitoknak és fogadjatok szót, mert ők vigyáznak lelkeitekre, mint számadók; hogy ezt örömmel műveljék és nem bánkódva, mert ez néktek nem használ.*

Most a jelenlegi előjáróknak kell magukat *alávetniük*, mivel ők vigyáznak a gyülekezeti tagok lelkeire, mert nekik kell majd *elszámolniuk*. Egy nap az előjáróknak majd számot kell adniuk, de nem arról, hogy hogyan teljesítették előjáróságukat, hiszen erről majd Isten számol be nekik. Nekik azonban azokról kell majd számot adniuk, akik az ő tekintélyük alatt álltak, hogy engedelmesskedtek-e vagy sem. Ezért vessétek alá magatokat azoknak, akik jelenleg az előjáróitok, mert ők vigyáznak a lelkeitekre, mivel egy nap számot kell adniuk felőletek. Ha a gyülekezeti tagok alávetik magukat, akkor az előjárók *örömmel* adnak majd számot, és az öröm itt az alávetettséggel van összefüggésben, nem pedig a számadással.

Ennek a versnek az a lényege, hogy az előjárók örömmel vigyáznak, mert a gyülekezeti tagok hajlandóak elfogadni a felülvizyázást az előjáróiktól. Amennyiben azonban a gyülekezet elutasítja, hogy az előjárók tekintélyének alávesse magát, akkor az előjárók megszomorodnak. Ha az előjárók bánkódnak az alávetettség hiánya miatt, az *nem használ* a nyájnak. Nem használ azoknak, akik lázadnak az előjáróik tekintélye ellen, mert nem tudják majd elkerülni azokat a buktatókat, amelyek a 8-16. versekben felsorolásra kerültek, például

félrevezetik őket a hamis tanok. Való igaz, hogy azok a gyülekezeti tagok, akik lázadtak az előjárók ellen, és nem vetették alá magukat nekik, idővel hamis tanokba bonyolódtak vagy hamis szuper spirituális mozgalmakba.

A harmadik pontot a 24. versben találjuk: *Köszönetek minden előjárótokat és a szenteket mind. Köszöntenek titeket az Olaszországból valók.*

Itt is a jelenlegi előjárókról van szó, nem a múltbeliekről. Nem csak engedelmeskedniük kell jelenlegi előjáróknak, ám köszöntenünk is kell őket, nem a katonai értelemben, hanem a nekik járó tiszteletadásban. A Zsidókhoz írt levél azért íródott, hogy bátorítsa a gyülekezeti tagokat a vezetőiknek való alávetettségre, mert a júdeai gyülekezetek vénei a helyes tant követték. Az üldöztetés miatt azonban az emberek készek voltak eltávozni az előjáróktól, és visszatérni a judaizmushoz. Az író egyszerűen azért ír, hogy támogassa az előjárókat, akiknek ebben az esetben igazuk volt, a helyes tant követték.

A fenti öt rész egyértelműen leírja a gyülekezeti tagok felelősségét a helyi gyülekezet előjárói felé. A hangsúly folyamatosan a tanítható lelkületen van; alázatosan vessék alá magukat a tekintélyüknek, mert a biblikus vezetési forma az előjárók többes száma.

6. Az előjárói tekintély korlátai

Vannak olyan esetek, amikor nem szükséges az előjáróknak való alávettség. Az előjárók tekintélyének vannak korlátai. Az előjáróknak adott tekintély a helyi gyülekezet ügyeire vonatkozik. Az előjárók döntenek el többek között azt, hogy melyik misszionáriust vagy missziós testületet támogatják, mit tanítsanak a különböző vasárnapi iskolás órákon, a vasárnap reggeli istentiszteleteken milyen üzeneteket prédikálnak, hogyan zajlik a reggeli zeneszolgálat, mikor és hogyan szolgálják fel az úrvacsorát. A hívő személyes lelki életében azonban nincs tekintélyük. Az előjáró nem mondhatja meg egy embernek, hogy kit vegyen feleségül, és kit nem, hol dolgozzon, vagy hol ne. A helyi gyülekezeten kívül az előjáró tekintélye megszűnik.

V. GYÜLEKEZETI FEGYELEM

A helyi gyülekezet tanulmányozásában az ötödik rész a gyülekezeti fegyellemmel foglalkozik. Ezt a témát hat részben tárgyaljuk: a gyülekezeti fegyelem szükségszerűsége és kategóriái, folyamata, formái, gyakorlata, a fegyelmezéshez való hozzáállás és hatásai.

A. A fegyelem szükségszerűsége és kategóriái

Az Írásban számos olyan hely van, amely a gyülekezeti fegyelem szükségszerűségéről ír, valamint azokról a kategóriákról, amelyek megkívánják a gyülekezeti fegyelmet.

Elsőként a gyülekezeti tagok közötti nehézségek megkívánhatják a gyülekezeti fegyelmet (Máté 18:15-17).

Másodszor, a gyülekezeti fegyelem szükséges a megosztás elkerülése végett. Pál arra utasítja az előjárókat, hogy jegyezzék meg a megosztókat a fegyelmezésük céljából. Ha a vezetőség nem fegyelmezi meg azokat, akik megosztást okoznak, akkor a gyülekezet szükségtelen bomlással kerül szembe (Róma 16:17-18).

Harmadszor, a gyülekezeti fegyelem szükséges a gyülekezet tisztasága miatt. Ez a gyülekezeti fegyelmezés egyik kategóriáját is meghatározza: az erkölcstelenséget. Azt az embert, aki erkölcstelen, erkölcstelenül él, a helyi gyülekezetnek meg kell fegyelmeznie (I. Korinthus 5:9-13).

Negyedszer, a gyülekezeti fegyelem azért szükségszerű, hogy a vétkeket megbánásra indítsa. Ha nem gyakorolják a fegyelmet, a megbánás talán elmarad (II. Korinthus 2:5-11).

Ötödször, a gyülekezeti fegyelem azért szükségszerű, hogy elkerüljék a helytelen viselkedést. Az ebben a részben megadott, gyülekezeti fegyelmet igénylő kategória azokra vonatkozik, akik elutasítják a munkát. Őket a gyülekezetnek kell megfegyelmeznie. A gyülekezet nem felelős olyan tagok szükségéinek kielégítéséért, akik elutasítják a megélhetésükért való munkát (II. Thesszalonika 3:6-15).

Hatodszor, a gyülekezeti fegyelem szükséges a hamis tanítás eseteiben. Bárki, aki hamisan kezd tanítani vagy káromol, a gyülekezeti fegyelmezés alá esik (I. Timóteus 1:8-20).

Hetedszer, a gyülekezeti fegyelem szükséges a súlyos bűnök elkerülése végett. Néha a gyülekezeti fegyelmezés gyakorlása során szükséges valakit mindenki előtt meginteni, ahogyan Pálnak Péterrel kellett tennie Galácia 2:11-14-ben (I. Timóteus 5:20).

Nyolcadszor, a gyülekezeti fegyelem szükséges a hamis tan elterjedésének megakadályozása végett. Ha a gyülekezet nem fegyelmezi meg a hamis tanítót, a hamis tan magától elterjed. Amennyiben azonban a gyülekezet megfegyelmezi a hamis tanítót, akkor a hamis tan is abbamarad. A hamis tanító vagy megbánja a tettét, vagy elmegy (II. Timóteus 2:17-18).

Kilencedszer, a gyülekezeti fegyelem szükséges a pártoskodás lelkületéből adódó romlottságok ellen (Titus 3:9-11).

B. A gyülekezeti fegyelmezés folyamata: Máté 18:15-20

Ha pedig a te atyádfia vétkezik ellened, menj el és dorgáld meg őt négy szem között: ha hallgat rád, megnyerted a te atyádfiát; Ha pedig nem hallgat rád, végy magad mellé még egyet vagy kettőt, hogy két vagy három tanú vallomásával erősítsessék minden szó. Ha azokra nem hallgat, mondd meg a gyülekezetnek; ha a gyülekezetre sem hallgat, legyen előtted olyan, mint a pogány és a vámszedő. Bizony mondom néktek: A mit megkötök a földön, a mennyben is kötve lesz; és a mit megoldotok a földön, a mennyben is oldva lesz. Ismét, mondom néktek, hogy ha ketten közületek egy akaraton lesznek a földön minden dolog felől, a mit csak kérnek, megadja nékik az én mennyei Atyám. Mert a hol ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.

Az ebben a részben leírt folyamatnak négy sajátos lépése van. Először is négyszemközt kell konfrontálnia a sértettnek a sérelem elkövetőjével. A sértett felelőssége a sértést elkövetőhöz fordulnia a problémával. Ha a sértést elkövető válaszol erre, ezzel le is zárul az ügy.

Amennyiben a sértést okozó személy nem hajlandó válaszolni, a második lépés lép érvénybe, amikor a sértettnek ismét a sérelem elkövetőjéhez kell fordulnia, ez alkalommal azonban két-három tanúval együtt. Galácia 6:1 szerint a két vagy három tanúnak lelkileg érett férfinak kell lennie. Nem lehetnek friss vagy fiatal hívők, és bölcs dolog, ha a két tanú a helyi gyülekezet elöljárója.

Ha a személy válaszol a két-három tanú intésére, az ügy le van zárva, ha azonban nem, akkor a harmadik lépés az, hogy az ügyet a helyi gyülekezet színe elé viszik. Ugyanezt hangsúlyozza ki Róma 16:17, II. Korinthus 2:6, valamint II. Thesszalonika 3:6-7 is.

Ha az illető ezek után is elutasítja a válaszadást, akkor jön el a kritikus negyedik lépés, vagyis a gyülekezetből való exkommunikáció, vagy ahogyan Máté írja: *legyen előtted olyan, mint a pogány és a vámszedő*, vagyis „érinthetetlen”. A gyülekezetből való kiűzés(exkommunikáció) azt jelenti, hogy az illetőt a helyi gyülekezeten kívül helyezik; kizárják a helyi gyülekezetből. A helyi gyülekezet tagjait arra intik, hogy ne legyenek vele közösségben, s ne könnyítsenek a kizárás fájdalmán. Az ilyen ember többé nem áll a helyi gyülekezet szentjei imáinak védelme alatt. Ráadásul I. Korinthus 5:1-5 szerint ezzel visszahelyezik Sátán uralma alá a test pusztulására, bár az Írás a továbbiakban egyértelműen kijelenti, hogy a lelke megtartatik.

Ez a gyülekezeti fegyelmezés folyamata. A helyi gyülekezetnek ezt a négy lépést kell követnie. Ha nem ezt teszi, a fegyelmezés nem biblikus fegyelmezés.

C. A fegyelmezés formái

A gyülekezeti fegyelem harmadik része a gyülekezeti fegyelmezés három különböző fajtáját vitatja meg. Először is ott az intés és a figyelmeztetés (I. Thesszalonika 5:12-13). Ez a fentebb említett második vagy harmadik lépéssel együtt jelentkezik.

A második forma a közösségből történő kizárás, amikor a sérelem elkövetőjét kizárják a gyülekezet összejöveteleiről, és a helyi gyülekezet tagjait megkérlik, hogy ne legyenek vele közösségben (II. Thesszalonika 3:6,14).

A harmadik fegyelmezési forma az exkommunikáció (I. Korinthus 5:5). A kizárás nem csupán a helyi gyülekezeten kívülre helyezi a sérelem elkövetőjét, hanem valójában Sátán kezébe adja őt fizikai életének veszedelmére. Rendszerint Isten az, aki elveszi a hívő életét, egy exkommunikált hívő esetében ugyanakkor Sátán veszi el az illető életét, bár Sátánnak nincs tekintélye az egyén lelki élete fölött, ezért az egyén megtartatik.

D. A gyülekezeti fegyelmezés gyakorlata

A gyülekezeti fegyelmezés negyedik részében két, az Írásban szereplő példát látunk a gyülekezeti fegyelmezésre. Az egyik példa I. Korinthus 5:1-5-ben szerepel, ahol az erkölcstelenség miatt indul fegyelmezés. A második példa I. Timóteus 1:18-20, ahol az istenkáromlás vétke miatt indult fegyelmezés.

E. A gyülekezeti fegyelmezéshez való hozzáállás

A gyülekezeti fegyelmezés ötödik része azt a hozzáállását vizsgálja, amellyel a fegyelmezést végrehajtóknak szükséges rendelkeznie. A Biblia a hozzáállás két kulcsfontosságú eleméről beszél. Először is szelídségben kell történnie (Galátzia 6:1). Másodszor késznek kell lenni a megbocsájtásra, ha az illető megfelelően reagál (II. Korinthus 2:5-11, 7:10-13).

F. A gyülekezeti fegyelmezés hatásai

A gyülekezeti fegyelmezés hatodik része a következő kérdést vizsgálja: Mi a gyülekezeti fegyelmezés elvárt hatása? Mind a fegyelmezett egyénen, mind pedig a helyi gyülekezeten vannak bizonyos hatások.

Az egyénen, amennyiben elfogadja a fegyelmezést, kettős hatás érvényesül. Először is megbánást (II. Korinthus 2:7), másodszor pedig szégyent (II. Thesszalonika 3:14) tapasztal.

A helyi gyülekezeten a fegyelmezés hatása hármassá lesz. Először is, megtartatik a további romlástól (I. Korinthus 5:5). Másodszor, Istent szerinti félelemmel lesz teljes (I. Timóteus 5:20). S harmadszor, azzal a hozzáállással fog bírni, hogy a fegyelmezés célja a helyreállítás. A fegyelmezés célja nem a büntetés, hanem a helyreállítás (II. Korinthus 2:5-11).

VI. A SÁBÁT ÉS A VASÁRNAP

A helyi gyülekezet tanulmányozásának hatodik része a sábbát és a vasárnap kérdésével foglalkozik. Ezt a részt további két részre osztjuk.

A. A sábbát

A magyar sábbát szó a héber *sabbat* szóból ered, melynek jelentése „megszűnik”, „szünetel”, „pihen”. A teremtés hatodik napjának végén Isten bevégezte teremtő munkáját, és a hetedik napon megpihent (I. Mózes 1:2-3). Mózes első könyvében nem használják a *sabbat* szót, az egyetlen kifejezés, amit használnak a *hetedik nap*.

A sábbát ezen rövid magyarázatával az első részt négy egységre bontjuk.

1. Ádámtól Mózesig

Az Ádám és Mózes között eltelt időben a sábátot nem tartották meg. Az egyetlen főbb könyv, ami az Ádám és Mózes közötti időszakban íródott, Jób könyve volt, és Jób még csak meg sem említi a sábátot. Még Mózes történelmi első és második könyveiben, a Mózes előtti időben sincs feljegyzés arról, hogy az emberek megtartották volna a sábátot. Nem olvasunk arról, hogy bárki megtartotta volna a sábátot – sem Ábrahám, sem Izsák, sem Jákob, sem József. Ádám és Mózes között nem tartották meg a sábátot, mert a sábát nem volt parancsolat.

2. Mózesről Jézusig

Mózesről Jézus (Jézus), a Messiás idejéig a sábát kötelező volt. A sábát első említése Mózesrel kapcsolatos II. Mózes 16:23, 29-30-ban. Ez a legelső említése annak, hogy valaki valaha megtartotta a sábátot. A sábátot megemlézték korábban, mint a teremtés hetedik napját, de nem volt feljegyzés arról, hogy bárki sábátot tartott volna. Nem volt teremtési rendelet. II. Mózes 20:10-11-ben a sábát megtartása egyike lett a tízparancsolatnak. Nehémiás 9:14 is rámutat arra a tényre, hogy a sábát Mózesrel kezdődött.

A második figyelemreméltó dolog a sábáttal kapcsolatban Mózes és Jézus ideje között az, hogy a sábát kötelező volt a zsidók számára, de nem volt kötelező a pogányoknak. Erre emlékeznünk kell a hetednapos adventisták állításai kapcsán. II. Mózes 31:12-17 kijelenti, hogy a sábát jel Isten és Izrael között. A hetednapos adventisták azonban nem részei Izrael népének, így a sábát nem vonatkozik rájuk. Ráadásul V. Mózes 5:15-ben a sábát Izrael Egyiptomból való szabadulásának jele volt. Isten sosem vitte ki a hetednapos adventista egyházat Egyiptom földről, ahogyan Izraelt kihozta. Még a próféták is ugyanezt hangsúlyozták. A sábát megtartását sosem tették kötelezővé az egész emberiség számára, csakis Izraelnek. Ezékiel 20:12 és 20 is újra kihangsúlyozza azt a tényt, hogy a sábát Isten és Izrael közötti jel.

A harmadik megjegyzendő dolog a sábáttal kapcsolatban Mózes és Jézus ideje között az, hogy Hóseás 2:11 tartalmaz egy próféciaát a sábát megtartásának jövőbeli megszűnéséről.

3. A jelenkor

A harmadik sábáttal foglalkozó rész erre a kérdésre ad választ: Mi a helyzet a sábáttal a jelen korban? Két dolgot kell megfigyelnünk. Először is, a sábát megtartását sosem helyezték át vasárnapra; a sábát még mindig a hét hetedik napja, nem a hét első napja. A sábát még mindig péntek naplementétől szombat naplementéig tart.

Másodszor, a jelen korban többé nem kötelező a sábát megtartása. A sábát napját kilencszer említi az Apostolok Cselekedetei könyv, ám egyszer sem a hívők imádatával kapcsolatban. Minden alkalommal, amikor Apostolok Cselekedeteiben a sábát említésre kerül, akkor annak zsinagógabeli megtartásáról szól, nem a hívők általi megtartásáról.

A hetednapos adventistákat – akik Pál példáját használják, aki szombatnaponként a zsinagógába ment – emlékeztetni kell arra, hogy a zsinagógai imádat nem istentisztelet. Ha valóban követni akarják Pál példáját, akkor nem a saját gyülekezeteikbe kellene menniük szombaton, hanem a zsinagógába.

Ismétlem, a kilenc alkalom, amikor a sábát említésre kerül Apostolok Cselekedetei könyvében, mindig a mózesi törvény zsinagógabeli megtartásáról szól, ám sosem a hívők imádatáról, akikből most a Messiás teste áll.

Az apostoli levelekben a sábátot Róma 14:5-ben, Galátzia 4:9-10-ben, és Kolossé 2:16-17-ben említik. Mindezekben az esetekben a hívőnek egyszer sem kötelessége sábátkor imádnia. Róma 14:5 ezt írja: *Emez az egyik napot különbnek tartja a másiktól: amaz pedig minden napot egyformának tart. Ki-ki a maga értelme felől legyen meggyőződve.*

E szerint a vers szerint ebben a korban nincs különleges napja a hétnek, amit el kellene választani, hiszen egyik ember egyik napot tartja különbnek, egy másik mindent egyformának tartja, ám minden embernek saját elméjében kell teljes mértékben meggyőződnie lennie

efelől. Mindenki szabadon választhat, amit akar. Szabad arra, hogy a hét egy napját különválassza a többitől, és szabad arra, hogy ne válasszon külön egy napot sem. Így is, úgy is rendben van az Úrral.

Galátzia 4:9-10 így szól: *Most azonban, hogy megismertétek az Istent, sőt hogy megismert titeket az Isten, miként tértek vissza ismét az erőtelen és gyarló elemekhez, a melyeknek megint újból szolgálni akartok? Megtartjátok a napokat és hónapokat és időket, meg az esztendőket.*

Pál arra intette a Galátziában lévő pogány hívőket, hogy ne gabalyodjanak bele a mózesi törvény dolgaiba. Nem kell bizonyos dolgok betartásával foglalkozniuk. Megemlíti a *napokat*, amik szombatnapok, *hónapokat*, amik a holdünnepek, és az *időket*, mint például a pászka, meg az *esztendőket*, mint például a sábát év. Pál azt mondja, hogy ezeket a dolgokat nem az új egységnek, a gyülekezetnek szánták.

Az utolsó rész Kolossé 2:16-17: *Senki azért titeket meg ne ítéljen evésért, vagy ivásért, avagy ünnep, vagy újhold, vagy szombat dolgában: Melyek csak árnyékai a következő dolgoknak, de a valóság a Krisztusé.*

Pál azt mondja, hogy senki se ítélje meg a hívőt a mózesi törvény tekintetében. Az egyik ilyen dolog a sábát napja. Ha tehát valaki nem tartja meg a sábátot, és egy hetednapi adventista megvádolja ezért, e szerint a vers szerint egyértelműen nincs igaza.

Ennek a versnek az a lényege, hogy a jelenkorban a szombat még mindig sábát, hiszen sosem tették át vasárnapra, ám nincs olyan parancs, amely szerint meg kell tartani a sábátot; a sábát többé már nem kötelező.

4. A messiási királyság

A negyedik egység a sábatnak a királyság megalapításakor betöltött szerepét vitatja meg: ekkor a sábát ismét a kötelező pihenés napja lesz (Ézsaiás 66:23, Ezékiel 46:1).

B. Vasárnap

Ennek a résznek második fele három területen vizsgálja a vasárnapot: az elnevezésében, a megtartásában, és abban a tényben, hogy nem létezik a vasárnap megtartására vonatkozó parancsolat.

1. Az elnevezés

A hét első napjának angol „Nap-nap” (vasárnap) elnevezése valójában egy pogány névből származik. A „vasárnap” kifejezést valójában sosem használja a Biblia erre a meghatározott napra. Biblikusan sosem nevezik ezt a napot „vasárnapnak”, sem „sábatnak”, sem az „Úr napjának”. Bár ez igen gyakori elnevezés, amit a hívők erre a napra használnak, a Biblia sosem nevezi a vasárnapot „az Úr napjának”. Az egyetlen elnevezés a Bibliában mindig így szerepel: *a hét első napja*. Ez a hét napjainak héber elnevezésének felel meg. A héberben a hét első napját annak is nevezik: a hét első napjának, ez az egyetlen újszövetségi név erre a napra.

2. A megtartása

A vasárnap kérdésének második területe a hívők gyülekezésének ideje, és egyben a vasárnap megtartása annak a napnak az eseményeire alapult. Az Újszövetségben hat esemény történt a hét első napján.

Az első, természetesen a Messiás feltámadása. A Messiás a hét első napján támadt fel, s erre mind a négy evangélium rámutat (Máté 28:1, Márk 16:2, Lukács 24:1, János 20:1). A második esemény, ami a hét első napján történt, az, hogy Jézus ezen a napon jelent meg tíznek a tanítványai közül (János 20:19).

A harmadik esemény, ami pontosan egy héttel később történt, a hét első napján, az Krisztus megjelenése volt a tizenegy tanítványnak, Tamást is beleértve, bár korábban ő nem volt jelen (János 20:26).

A negyedik esemény, ami a hét első napján történt, az egyház születése volt. Ezt abból feltételezhetjük, hogy összehasonlítjuk az Apostolok cselekedetei 2:1-4-ben és III. Mózes 23:15-16-ban történeteket. E két rész összehasonlításából egyértelműnek tűnik, hogy a Szentlélek a hét első napján érkezett el az egyházra.

Az ötödik esemény, ami ezen a napon történt, az volt, hogy a gyülekezet összegyűlt Troásban a hét első napján. Nagyon korai gyakorlat volt tehát a hívők körében, hogy hét első napján gyűltek össze (Apostolok Cselekedetei 20:7).

A hatodik esemény pedig, ami a hét első napján történt, az volt, hogy ekkor kellett félretenni a felajánlást (I. Korinthus 16:2). A történelmi korokon át tehát a hívők ennek a hat eseménynek a megtörténte miatt választották a vasárnapot arra, hogy hetente egyszer ezt a napot tartsák meg. Igen gyakori félreértésen alapul az a tanítás, hogy a vasárnap a római katolikus egyházzal kezdődött. Ez nem így van. Az első nap megtartása a zsidó hívőkkel kezdődött az első században.

Ennek oka igen egyszerű volt: a zsidó hívőknek szokása volt a hitetlen zsidókkal együtt imádni a zsinagógában a sábbát napon, vagyis szombaton. Az apostolok is például a templomba mentek imádni sábbátkor, és a korai zsidó hívők a többi zsidóval együtt mentek a zsinagógába sábbátkor. Apostolok Cselekedetei könyvében többek között Pál, Barnabás, és Silás részt vett a zsinagógai összejövetelen sábbátkor. Mivel a korai hívők mind zsidók voltak, továbbra is találkoztak a többi zsidóval a zsinagógában vagy templomban sábbátkor. Ám mivel hívők voltak, szerettek volna kizárólag hívőkkel is találkozni, így erre a következő napot választották, ami a hét következő napja volt. Nem feltétlenül „vasárnap reggel” tették ezt, mivel vasárnap reggel dolgozniuk kellett. A zsidó sábbát péntek naplementétől szombat naplementéig tart, és a hét első napja szombaton naplementekor kezdődik, nem szombat éjfélkor. Szombaton naplementekor tehát már a hét első napja volt, és a zsidó hívők összegyűltek. Nem a római katolikus egyház vezette be a vasárnap megtartását, hanem a zsidó hívők. Nem vasárnap reggel találkoztak, hanem szombat este.

A zsidó talmudban szerepel egy rabbik közötti beszélgetés arról a kérdésről, hogy miért nem tartanak böjtöt a hét első napján. Az idézet valahogyan így hangzik:

„Nem böjtölünk sábbátkor, hiszen az a sábbát napja, és a sábbátot megelőző napon sem böjtölünk, hogy ezzel megtiszteljük a sábbátot. Akkor miért nem böjtölünk a sábbátot követő napon? A názáretit követők miatt.”

A korai rabbinikus kifejezés a „názáreti” szó volt, és azokra a zsidókra használták, akik hittek Jesua messiási mivoltában. A zsidó vezetők a zsidó hívőket már az Apostolok Cselekedetei könyvében „nazarénusoknak” nevezték (Apostolok Cselekedetei 24:5). A rabbik azért nem akarták a zsidók vasárnapi böjtölését, mert nem akartak semmiféle tisztelet mutatni a zsidó hívők szentnek tartott napja, a hét első napja iránt.

A kor bibliai és zsidó forrásaiban egyaránt a hét első napján az imádat nem a római katolikus egyházzal kezdődött, hanem a zsidó hívőkkel.

3. Nincs parancsolat a vasárnap megtartására

A harmadik terület a vasárnapal kapcsolatban az, hogy a vasárnap megtartása nem parancsolat. Nem létezik parancsolat a vasárnap megtartására. Az Írásban adott parancsolata az, hogy a hívőknek össze kell gyűlniük (Zsidókhöz írt levél 10:25-26). Teljes mértékben az adott helyi gyülekezettől függ, hogy melyik napot választja erre. Ha a helyi gyülekezet úgy dönt, hogy vasárnap gyűlik össze, az tökéletesen rendben van. Ha azonban a helyi gyülekezet egy nap úgy dönt, hogy keddenként találkozik, biblikusan az is teljesen rendben van, mivel

nem kötelező a vasárnap megtartása. Összegyűlni kötelező, de minden helyi gyülekezet szabadon megválaszthatja, hogy a hét melyik napján teszi ezt.

Izraelben a gyülekezetek szombaton gyűlnek össze, nem azért, mert úgy érzik, hogy be kell tartaniuk a sábbatot, hanem azért, mert a vasárnap munkanap az izraelieknek így a hívőknek is, és dolgozniuk kell a megélhetésükért. Az Izraelben lévő őshonos evangéliumi fundamentalista gyülekezetek a hetedik napon, szombaton gyűlnek össze. A muzulmán országokban a gyülekezetek pénteken gyűlnek össze, mert a muzulmán országokban élők számára a péntek a szabadnap. Mindezek teljes mértékben jogosak annak fényében, amit a Biblia megenged.

VII. A GYÜLEKEZET ÖSSZEJÖVETELE

A helyi gyülekezet tanulmányozásának hetedik része a következő kérdésre ad választ: Hogyan határozzuk meg a gyülekezet összejöveteleit? A gyülekezet összejövételére számos szabály vonatkozik annak menetével kapcsolatban.

Különböző újszövetségi részekből nyilvánvaló, hogy a gyülekezet összejövételén öt elem szerepelt. Az első elem a lelki ajándékok gyakorlása volt (I. Korinthus 14:26). A második eleme az úrvacsora volt (I. Korinthus 14:26). A harmadik elem a felajánlás félretevése volt (I. Korinthus 16:1-2). Negyedszer, imákat kellett mondani (I. Timóteus 2:1-2). Ötödször pedig bizonyságokat és missziós beszámolókat adtak (Apostolok Cselekedetei 14:27). Ennek ellenére a fentiek közül egyet sem használhatunk a gyülekezet összejövételének meghatározására.

Egy közös elem van, s ez a görög *kaleo* szó „kihívni” jelentésére alapul. A gyülekezet összejövételét úgy határozhatjuk meg talán a legjobban, hogy ez az előjárók által kihívott találkozó, mert nekik van tekintélyük erre. Az ő jelenlétük szükséges a találkozó lezajlásához. Minden olyan találkozó, bármi célt is szolgáljon, amit az előjárók hivatalosan hívnak össze, az a gyülekezet összejövetele. A cél lehet az imádat, lehet üzleti megbeszélés, vagy bármi más téma, ám amikor a gyülekezet előjárói hívnak össze egy megbeszélést, találkozót, a jelenlétük szükséges annak lefolyásához, és ez a gyülekezet összejövetele. Ilyen alkalmakra vonatkoznak a megfelelő viselkedés különböző szabályai, és a helyi gyülekezetre vonatkozó megfelelő illemszabályok; ezek nem akkor vannak érvényben, amikor éppen belépünk egy olyan épületbe, ahol a gyülekezet találkozik, hanem csak akkor, ha a találkozót, összejövételt az előjárók hívták össze.

VIII. A NŐK SZEREPE A HELYI GYÜLEKEZETBEN

A nyolcadik rész a nők gyülekezetben betöltött szerepét vitatja meg. Ez igen vitatott téma ma, de nem azért, mert a Biblia nem egyértelmű, hanem azért, mert a demokrácia beszívárgott a helyi gyülekezetbe, és a nők társadalomban betöltött szerepének modern elméleteit, amelyek nem feltétlenül biblikusak, gyakran alkalmazzák a gyülekezetekben is. Ezért fontos egyértelműen kifejtenuk, hogy mi a nők szerepe a helyi gyülekezetben. Ezt a kérdést négy elv kapcsán vitatjuk meg.

A. Az alávetettség elve

Az Írás három kulcsfontosságú része foglalkozik az alávetettség elvével. Az első rész Efézus 5:22-24: *Ti asszonyok a ti saját férjeteknek engedelmesek legyetek, mint az Úrnak. Mert a férj feje a feleségének, mint a Krisztus is feje az egyháznak, és ugyanő megtartója a testnek. De*

miképpen az egyház engedelmes a Krisztusnak, azonképpen az asszonyok is engedelmesek legyenek férjöknek mindenben.

Ennek a résznek az a lényege, hogy a feleség *engedelmeskedjen* a férjének, *mint az Úrnak*. Ha a feleség *mindenben* aláveti magát a férjének, ez jele az Úrnak való alávetettségének is. Az a feleség, aki nem veti alá magát a férjének, egyáltalán nem állíthatja azt, hogy alávetett az Úrnak.

A második rész Titus 2:5: *Legyenek mértékletesek, tiszták, háziasak, jók, férjöknek engedelmesek, hogy az Isten beszéde ne káromoltassék.*

Ez a vers arra mutat rá, hogy a feleségnek alá kell vetnie magát (engedelmeskednie kell) a férjének. Ha nem ezt teszi, Isten Igéje káromoltatik.

A harmadik rész I. Péter 3:1-6: *Hasonlóképpen az asszonyok engedelmeskedjenek az ő férjöknek, hogy ha némelyek nem engedelmeskednének is az ígének, feleségük magaviselete által íge nélkül is megnyeressenek; Szemlélvén a ti félelemben való feddhetetlen életeteket. A kiknek ékessége ne legyen külső, hajuknak fonogatásából és aranynak felrakásából vagy öltözékek felvételéből való; Hanem a szívnek elrejtett embere, a szelíd és csendes lélek romolhatatlanságával, a mi igen becses az Isten előtt. Mert így ékesítették magokat hajdan ama szent asszonyok is, a kik Istenben reménykedtek, engedelmeskedvén az ő férjöknek. Miként Sára engedelmeskedett Ábrahámnak, urának nevezvén őt, a kinek gyermekei lettetek, ha jót cselekesztek, és semmi félelemtől nem rettegetek.*

Ebben a részben három főbb pontot találunk. Először is az 1-2. versekben a feleségnek engedelmeskednie kell a férjének még akkor is, ha a férje nem hívő. A nem hívő férj nem mentesíti őt az engedelmeskedés alól.

Másodszor, a 3-4. versekben az ékesség témáját emeli ki. Semmi gond a külső ékesítésével, ám ezek a versek arra mutatnak rá, hogy a feleségnek elsődlegesen a bensőjét kell felékesítenie, nem a külsejét, míg a benső másodlagos szerepet kap. A benső ékesítése a *szelíd és csendes lélek* fejlesztése.

Harmadszor, az 5-6. versekben rámutat arra, hogy az Ószövetség *szent asszonyai* is így viselkedtek, és ők szolgáljanak például a mai feleségeknek.

Így tehát a nők szerepére vonatkozó első elv az alávetettség elve. Mindezekben az esetekben a feleség vetette alá magát a férjnek, és ez válik a nők helyi gyülekezetben betöltött szerepének alapjául.

B. A hallgatás elve

A nők szerepére vonatkozó második elv a hallgatás elve. Ezt az elvet I. Korinthus 14:33b-35-ben találjuk: *miként a szentek minden gyülekezetében a ti asszonyaitok hallgassanak a gyülekezetekben, mert nincsen megengedve nekik, hogy szóljanak; hanem engedelmesek legyenek, a mint a törvény is mondja. Hogyha pedig tanulni akarnak valamit, kérdezzék meg otthon az ő férjüket; mert éktelen dolog asszonynak szólni a gyülekezetben.*

Egyesek mindenféle exegézisbeli gimnasztikát megpróbáltak azért, hogy ennek a résznek a nyilvánvaló jelentését megkerüljék, ám igen könnyű megérteni azt, amit itt Pál mond. Négy pontot vegyünk észre:

Először is, a 33. vers második részében arról beszél, hogy minden gyülekezet szokása, és követendő elv minden gyülekezet által, nem csupán némelyeknek.

Másodszor, a 34. vers első részében rámutat apostoli tekintélyére. Apostoli tekintély által a nőknek hallgatniuk kell a gyülekezet összejövetelén. Ismétlem, gyülekezeti összejövetel minden, az előljárók által összehívott találkozó, amely megkívánja az előljárók jelenlétét, a találkozó céljától függetlenül.

Harmadszor, a 34. vers második részében rámutat arra, hogy ezt az elvet az Ószövetségben is tanították, nem pusztán újszövetségi tanítás.

Negyedszer, a 35. versben szerint ez a hallgatásra vonatkozó parancsolat még a kérdésfeltevésre is vonatkozik. Ezt azért emeli ki, hogy kizárja azt a szövegösszefüggésből levont téves következtetést, miszerint a nőknek nem szabad nyelveken szólniuk a gyülekezetben. Lényegében a nőknek csendben kell lenniük a gyülekezeti összejövetel alatt, egészen addig elmeleg, hogy még kérdést sem tehetnek fel. Ez azonban természetesen nem vonatkozik az éneklésre, mert a szöveggörnyezetben különbséget tesz a beszéd és az éneklés között. A beszédet illetően azonban a hallgatás elve érvényesül.

C. A tanítás elve

A nők helyi gyülekezetben betöltött szerepére vonatkozó harmadik elv a tanítás elve. Két rész foglalkozik ezzel az elvvel.

1. I. Timóteus 2:11-14

Az asszony csendességben tanuljon teljes engedelmességgel. A tanítást pedig nem engedem meg az asszonynak, sem hogy a férfin uralkodjék, hanem legyen csendességben. Mert Ádám teremtett elsőnek, azután Éva. És Ádám nem csalattatott meg, hanem az asszony megcsalattatván, bűnbe esett:

Az első, a tanítás kérdésével foglalkozó rész kijelenti, hogy a nők nem taníthatják az Írásokat a férfiaknak. Ebben a részben Pál három fő pontot emel ki. Elsőként, a 11. versben a nő *csendességben tanuljon teljes engedelmességgel*.

Másodszor, a 12. versben az alávetettség elvét alkalmazza a tanítás elvére: a nőknek nem megengedett a férfiak tanítása. Ha nők tanítják az Írást a férfiaknak, akkor nincsenek alávetettségben Istennek. Ennek oka, hogy a tanítás a tekintély gyakorlása. A tanítás itt nem világi tárgyakra vonatkozik, hanem az Írásra. Ez a vers nem azt tiltja meg a nőknek, hogy tudományt, matematikát vagy humán tárgyakat tanítsanak férfiaknak. Az Írást azonban tilos tanítaniuk. Az Írás tanítója lelki tekintélyt gyakorol. Ez nőknek nem engedélyezett, tehát tilos nekik az Írást férfiaknak tanítani.

Harmadszor, ez a tiltás csupán a férfiak tanítására terjed ki; nem tilos a nőknek a többi nőt, vagy gyermekeket tanítani. A 13. és 14. versekben rámutat ennek okára. A 13. versben a tekintélyi rangsor rámutat arra, ha az asszony nem tanít férfiakat az Írásra, azzal saját alávetettségét mutatja meg. A 14. vers szerint a nők természetüknél fogva hajlamosabbak a hamis tan elfogadására, mint a férfiak. Ez a vers visszautal Éva történetére, ahol a nő a bűnben való elsőbbsége vezetett az alávetett szerepéhez a gyülekezetben. I. Mózes 3-ban az asszony elbitorolta a férje fölött tekintélyt, és vezető szerepet töltött be a bukásban, ezért tilos ezt tennie a helyi gyülekezetben, nem taníthatja az Írásból férfiakat.

2. Titus 2:3-5

Hasonlóképpen a vén asszonyok szentekhez illő magaviseletűek legyenek, nem patvarkodók, sem sok borivás rabjai, jóra oktatók; Hogy megokosítsák az ifjú asszonyokat, hogy férjüket és magzataikat szeressék, Legyenek mértékletesek, tiszták, háziasak, jók, férjöknek engedelmesekek, hogy az Isten beszéde ne káromoltassék.

Titus két pontot hangsúlyoz a nők tanítói szerepével kapcsolatban. Először is, egy nő taníthatja a többi nőt. Isten megadja a tanítás ajándékát a nőknek is, tehát a hitben idősebb nők tanítsák a fiatalabb nőket. Másodszor, a nők gyerekeket is taníthatnak. Felnőtt férfiakat azonban nem taníthatnak.

D. A fejbefedés elve

A negyedik elvet I. Korinthus 11:2-16-ban találjuk. Ezt a részt versenként fejtjük ki, és látni fogjuk, hogy Pál nem fogalmaz homályosan. A probléma az, hogy az emberek egyszerűen nem akarnak engedelmeskedni ennek a résznek, és a modern kultúra álarca mögé akarnak

rejtőzni, bár magáért az elvért az első századi kultúrát okolják. Ezt a részt öt további részre oszthatjuk.

1. Isten-adta hagyományok: I. Korinthus 11:2

Dicsérlek pedig titeket atyámfiai, hogy én rólam mindenben megemlékeztek, és a miképpen meghagytam néktek, rendeléseimet megtartjátok.

Ebben a versben Pál kihangsúlyozza az Isten-adta hagyományokhoz való ragaszkodás szükségességét a helyi gyülekezetben. Pál nem tette félre a fejbefedés témáját, mint valami egyszerű témát. Elég fontos kérdés ez ahhoz, hogy válaszra méltassa. Tizenöt versen keresztül válaszolja meg, ezért oda kell figyelnünk a mondanivalójára, mert Isten imádatának van helyes és helytelen módja is.

Pál szerint a lényeg, hogy ez nem csupán ízlés dolga vagy nemzeti szokás kérdése, hanem keresztény gyakorlat, amelynek igazodnia kell a keresztény tanhoz. A fejbefedés gyakorlata sajátos tanokhoz igazodik. Ebben a versben rámutat arra, hogy minden helyi gyülekezetnek feladata hűnek maradni az apostoli tanításokhoz. A *rendelés* szót itt nem az egyházi hagyományra utal, hanem az apostoli tekintély által adott parancsolatra. Az apostoloknak jogukban állt a parancsolatok vonatkozásában megkötéseket és engedményeket tenniük, s itt most olyan parancsolat következik, amelyet Pál apostoli tekintélyénél fogva ad a gyülekezetnek. A többi általa írt parancsolathoz hasonlóan ennek is engedelmességre kell.

2. A vezetés (fej) elve: I. Korinthus 11:3

Akarom pedig, hogy tudjátok, hogy minden férfiúnak feje a Krisztus; az asszonynak feje pedig a férfiú; a Krisztusnak feje pedig az Isten.

Amikor Pál a vezetés (a fej) elvével foglalkozik, részletesen leírja a rangsort, és ebben a rangsorban három láncszem szerepel. Az első láncszem: Isten az Atya fej Isten a Fiú, Jesua a Messiás fölött. A második láncszem: a Messiás a fej a férfi fölött. A harmadik láncszem pedig: a férfi a fej az asszony fölött. A nők helyi gyülekezetben betöltött szerepének első elve az volt, hogy a nő aláveti magát a férfi vezetésének.

A vezetés elvének két jellemzője van. Az egyik az, hogy ennek semmi köze az alsóbb- vagy felsőbbrendűséghez. Ennek a versnek, sőt egyetlen résznek sem az a szándéka, hogy a nő alsóbbrendűségét tanítsa a férfival szemben, ahogyan a Messiás sem alsóbbrendű az Atyánál. Az alávetettség nem alsóbb- vagy felsőbbrendűség kérdése. A Biblia nagyon egyértelművé teszi, hogy az Atya és a Fiú egyenlő, ennek ellenére a Fiú aláveti magát az Atyának. A férfi és a nő is egyenlő, ám az egyik aláveti magát a másiknak.

A második jellemző, hogy a görög szövegben a *férfi* szó előtt határozott évelő szerepel, míg a *nő* szó előtt nem. Ez tehát működésbeli kapcsolatra utal, gyakorlati alárendeltségre. A nőiség van alávetve a férfiaságnak.

Ez az a teológiai igazsága a fejbefedés rendelkezésének, a teológiai alap, amelyre a gyakorlat épül.

3. A tan alkalmazása: I. Korinthus 11:4-6

Minden férfiú, a ki befedett fővel imádkozik avagy prófétál, megcsúfolja az ő fejét. Minden asszony pedig, a ki befedetlen fővel imádkozik avagy prófétál, megcsúfolja az ő fejét, mert egy és ugyanaz, mintha megnyiretett volna. Mert ha az asszony nem fedi be fejét, nyiretkezzék is meg, hogy ha pedig éktelen dolog asszonynak megnyiretkezni, vagy megberetváltatni, fedezze be az ő fejét.

E tan alkalmazása először férfinak szól, majd a nőnek. A 4. versben a férfinak szóló alkalmazás az, hogy a gyülekezet összejövetelén a fejének befedetlennel kell lennie, amikor *imádkozik vagy prófétál*. Az imádkozás és a prófétálás a nyilvános összejövetelen zajlik, nem magán összejövetelen. Az *ima és prófétálás* nyilvános gyakorlása során a férfi feje nem lehet

betakarva. Ha be van fedve a feje, szégyent hoz saját fejére, meggyalázza saját fejét. Ugyanakkor Jézust is meggyalázza, mint lelki fejét. A férfinak szóló alkalmazás tehát az, hogy a fejének fedetlennek kell lennie.

Az 5-6. versekben az alkalmazás a nőnek szól. Az 5. versben szereplő paranccsal indul. A parancs az, hogy *minden nőnek* legyen befedve a feje. A görög olvasatban a *minden nő* kifejezés jelentheti általánosságban a nőt, ha a 3. versben szereplő „asszony” szót általánosságban „nőiségnek” tekintjük szemben a „férfiassággal”. Jelentheti azonban azt is, hogy minden „férjes asszony”, hiszen ugyanez a szó jelentheti azt, hogy „nő”, vagy azt, hogy „férjes asszony”.

En személy szerint ezt a verset csak a férjes asszonyokra alkalmazom, mert a férjes asszonyok azok, akiknek alá kell vetniük magukat a férjüknek, nem pedig az egyedülálló nőknek, és úgy mutatják meg alávetettségüket, ha befedik a fejüket. Szerintem tehát a parancsolat nem minden, általánosságban vett hívő nőre vonatkozik, hanem kifejezetten a férjezett asszonyokra.

A parancsolat az, hogy az asszony fedje be a fejét. A görög nyelvben az ebben a versben szereplő *fedetlen* szót valójában egy ruhadarabra használták. „Betakarni” (befedni) azt jelenti, hogy „felvenni egy ruhadarabot”, és a „felfedni” szó jelentése „levenni egy ruhadarabot”. A nőnek a férfival ellentétben be kell fednie a fejét a gyülekezet összejövetelén, ahol ima és prófétálás folyik.

Az *ima és prófétálás* kifejezésre vonatkozóan néhányan úgy gondolják, hogy a nőnek csak akkor kell befednie a fejét, ha hangosan imádkozik vagy hangosan prófétál, ám itt egyáltalán nem erről van szó. A két szó, *imádkozás* és *prófétálás*, azt képviseli, ami a gyülekezeti összejövetelen zajlik. A közösségben való teljes részvételt képviselik.

I. Korinthus 14:33-35-ben Pál rámutat arra, hogy a gyülekezeti összejövetelen a nők számára a bibliai mérce a hallgatás. Ez a rész nem kifejezetten egy egyén szolgálatával foglalkozik, arról Pál a 12-14. fejezetekben ír. Ez a fejezet az egyén helyzetével foglalkozik a gyülekezeti összejövetel alatt.

Az *imádkozás és prófétálás* valójában egy kifejezés a gyülekezeti összejövetel összességére, amelyben a legcsekélyebb az imádkozás, amit mindenki megtehet, és a legnagyobb pedig a *prófétálás*, amire csak néhányan képesek. Az *imában* az egyén Istenhez szól (I. Korinthus 14:14-15); a *prófétálásban* pedig az egyén az emberhez szól (I. Korinthus 14:3-5, 22, 24, 31). Ez a legcsekélyebb és legnagyobb dolog, ami a gyülekezeti összejövetel keretein belül zajlik, és mindkét kijelentés a férfiakra vonatkozik a gyülekezeti imádatban. A nyilvános imádkozás kizárólag férfiakra korlátozott I. Timóteus 2:8,10-11-ben, és a nyilvános prófétálás is a férfiakra korlátozott az I. Korinthus 14:33-35-ben. Pál az *imádkozás és prófétálás* kifejezést használja, hogy összegezze mindazt, ami a gyülekezeti összejövetelen zajlik.

Itt Pál kifejezetten csak a fej befedésével foglalkozik; a nők beszédével később szándékszik foglalkozni, a 14. fejezetben, ahol is megtiltja nekik a beszédet. Rámutat arra, hogy a fedetlen fő szégyent hoz a nőre, mert saját fejét gyalázza meg, és egyben a férfit is, aki jelképesen a feje. A befedetlen fej azokkal azonosítja a nőt, akik megnyiratkoztak: vagyis a házasságtörő feleséggel, a hajadon anyával, és a fallikus kultusz papnőivel. Bár lehet, hogy nincs leborotválva a feje, ám a fedetlen fő miatt a leborotvált fejű rossz hírű nővel azonosítják, és ezért kell a nőknek befedniük a fejüket.

A 6. versben egy analógiát ír le. A hasonlat az, hogy ha egy nő nem fedi be a fejét, akkor borotválja is le a fejét. Ha valaki figyelmen kívül hagyja a vezetőség által előírt betakarást, akkor azt is vesse le, amit a természet tett rá, a haját. Ez a rész megmutatja azt is, hogy a haj és a betakarás nem egy és ugyanaz. Ha szégyenteljes dolog a nőnek a fejét leborotválnia, akkor legyen betakarva is.

4. A tan védelme: I. Korinthus 11:7-15

E rész negyedik része ennek a tannak a védelme. Pál két fő bizonyítékkal védi meg ezt a tant.

a. A teremtéstől: I. Korinthus 11:7-12

Mert a férfiúnak nem kell befednie az ő fejét, mivel ő az Istennek képe és dicsősége; de az asszony a férfiú dicsősége.

Ez a vers a dicsőség visszatükrözéséről szól, a férfi Isten képét és dicsőségét tükrözi, és a férfi a vezetés és tekintély terén olyan, mint Isten. A férfi befedetlen feje látható kifejezése ennek a láthatatlan igazságnak. A nő a férfi dicsőségét tükrözi vissza. A nőnek tükröznie kell a férfi Istennek való alávetettségét, és a feje betakarásával nem vesz el és nem is versenyez a férfi dicsőségével.

A nő szépségének része a hosszabb haja, s mivel a gyülekezeti összejövetelen a férfié a tisztesség és a nőé alávetettség, a befedetlen fejének nem szabad elvennie abból a dicsőségből, ami a férféhoz tartozik. Ezért köteles e szerint a rész szerint egy ruhadarabot helyezni azon testrészére, ahol a haja nő. Így az a dolog, ami hozzátesz a szépségéhez, a haja, nem von el semmit a férfi vezetéséből.

A 8. versben Pál a teremtés rendjére utal: *Mert nem a férfiú van az asszonyból, hanem az asszony a férfiúból.*

A férfi eredete független volt a nőtől, hiszen a férfi a föld porából teremtett. A nő teremtése azonban függött a férfitől, mert az egyik bordájából teremtett; a férfi nélkül a nő nem jöhetett volna létre.

A 9. versben Pál kijelenti a nő célját: *Mert nem is a férfiú teremtett az asszonyért, hanem az asszony a férfiúért.*

A férfi nem azért teremtett, hogy a nőt szolgálja, a nő azonban a férfi segítőtársául teremtett (I. Mózes 2).

Pál a fentiekhez a 10. vers első részében adja meg a következtetést: *Ezért kell az asszonynak hatalmi jelet viselni a fején.*

A teológiai igazság miatt, amit az előzőekben Pál kijelentett, a nőnek hatalmi jelet kell viselnie a fején. Figyeljük meg, hogy egyetlen kulturális okot sem sorakoztat fel Pál a fej befedésére. Minden ok, teológiai ok, és amennyiben ezek a teológiai indokok ma is igazak, és azok, akkor ez a gyakorlat ma is érvényes. A nőnek tehát *hatalmi jelet* kell viselnie a fején. Ez a *hatalmi jel* a fej befedésére viselt ruhadarab. Nem kell kalapnak lennie, de valamiféle ruhadarabnak. A fejfedő a teológiai igazság látható jeleként szolgál.

Pál még egy okot említ a továbbiakban a 10. vers második részében arra, miért kell befedniük a nőknek a fejüket: *az angyalok miatt.*

A jó angyalok egyik funkciója a hívők megfigyelése. Lukács 15:10-ben például az angyalok figyelnek, amikor valaki megtér. I. Korinthus 4:9-ben az angyalok figyelemmel kísérik a hívők küzdelmeit a világban. Efézus 3:10-ben az angyalok megfigyelik Isten tervét és programját, s ezen keresztül tanulnak Isten bölcsességéről a gyülekezetre szóló tervén keresztül. I. Timóteus 5:21-ben szerepel a parancsolat Isten törvényeinek betartására, amely angyalok jelenlétében készült. Az angyalok figyelik, hogy az ember betartja-e ezeket a parancsolatokat. Ézsaiás 6:1-2 rámutat arra, hogy Isten jelenlétében az angyalok betakarták magukat; a nőknek kevesebbet kell-e tenniük az angyaloknál az Istennek való engedelmességben? A lényeg az, hogy a jó angyalok figyelemmel kísérik, hogy a nők betartják-e ezt a parancsolatot, s ez újabb ok arra, miért kell egy feleségnek befednie a fejét.

A 11. és 12. versekben Pál az egymásra utaltság leckéjét tanítja: *Mindazáltal sem férfiú nincs asszony nélkül, sem asszony férfiú nélkül az Úrban. Mert a miképpen az asszony a férfiúból van, azonképpen a férfiú is az asszony által, az egész pedig az Istentől.*

Az egymásrautaltság leckéjének a célja az, hogy megvédje a nőt a férfitől, mint fejtől jövő esetleges bántalmazástól. A lényeg az, hogy a férfi nem használhatja vezetői szerepét mintegy önteltségként arra, hogy lealacsonyítsa a nőt. Bár a teremtés során a nő nem volt független a férfitől, de a férfi független volt a nőtől, ezután a férfi mégsem független a nőtől. Ahogy a nő léte, a bordából történt teremtés miatt függött a férfi korábbi lététől, úgy a férfi folyamatos léte a nőtől függ, hiszen a nő ad életet neki a gyermekszülés során. Ez az egymásrautaltság, a kölcsönös függőség leckéje. Csupán azért, mert Isten a férfinak adta a vezetői tekintélyt, az nem jogosítja fel a férfit arra, hogy lealacsonyítsa vagy bántalmazza a nőt.

b. A természetből: I. Korinthus 11:13-15

Pál a bizonyíték második kategóriáját a fejbefedés tanának védelmében a természetből vett bizonyítékokkal támasztja alá. Pál az illendőség szemszögéből tanítja a következő leckét a 13. versben: *Magatokban ítéljétek meg: illendő dolog-e asszonynak fedetlen fővel imádni az Istent?*

Az illendő szó jelentése „az, ami illik”, vagy „ami helyes”. Az „ítélni” szó nem személyes elfogultságra vagy személyes véleményre alapul, hanem az isteni normára, az isteni mércére. Az illendőség kérdése a korábban bemutatott teológiai igazságra alapul. Pál azt kérdezi, hogy „illendő dolog-e férfiaknak hosszú hajat viselni”? A nyilvánvaló válasz a „nem”.

Mindezek fényében a hosszú haj kérdésével a 14-15. versekben foglalkozik: *Avagy maga a természet is nem arra tanít-é titeket, hogy ha a férfiú nagy hajat visel, csúfsága az néki? Az asszonynak pedig, ha nagy haja van, ékesség az néki; mert a haj fátyol gyanánt adatott néki.*

A 14. versben először rámutat arra, hogy maga a *természet tanítja*, hogy a nő haja hosszabb, mint a férfié, s ez egyetemes szokás. Szinte bárhová elutazhatunk a világban, és ritka kivétellel mindenhol azt a közös szokást látjuk, hogy a nő haja mindig hosszabb, mint a férfi haja. Pál kijelenti, hogy biblikusan nyilvánvaló különbségnek kell lennie a férfi és a nő között a hajuk hossza szerint. Ha a férfinak hosszú haja van, az *csúfságára van* neki és Istennek is (tiszteletlenné teszi magát és Istent), mert a hosszú hajával a nő dicsőségét próbálja elbitorolni. A férfiaknak rövidebb legyen a hajuk, mint a nőknek.

A 15. versben Pál a nőhöz fordul, és rámutat arra, hogy a haja az *ékessége (dicsősége)*. Hosszú haja alapvetően ékesíti a szépségét vagy báját, kiemeli nőiességét. Hosszú haja a betakarása. Egyesek arra használják ezt a verset, hogy azt állítsák, a Pál által említett fejfedő valójában a nő haja. Szerintük tehát ha egy nőnek hosszú haja van, akkor teljesíti ezen igében szereplő parancsolatot.

Ez azonban így helytelen, mert itt nem a korábban használt szót használja Pál. Angolban ugyanaz a szó szerepel, de a görögben nem (magyarban sem ugyanaz – *fátyol* – *szerk.*). Itt arra mutat rá, hogy a hosszú haja *fátyol* gyanánt van, és a *haj* szó árulja el, hogy a nő haja hogyan van az ő dicsőségére. A nő a haját állandó adományként kapta. Nem fejfedő helyett kapta a haját, hanem a görög szó szerint „fejfedőnek megfelelően”, vagyis a kettő illik együtt. Míg a görögben a haj szó állandó betakarást jelöl, a korábbi „betakarás” szó átmeneti betakarás, mint például egy ruhadarab. Pál ezt mondja: mivel a nő hosszabb haja az ő dicsősége, a gyülekezeti összejövetel alatt be kell fedni, hogy ne vegyen el férjének dicsőségéből. Nem a haj az a fejfedő, amiről korábban beszélt, különben a férfiaknak ahhoz, hogy fedetlen legyen a fejük, le kellene borotválniuk a hajukat. Pál nem egyszerűen azt mondja a nőknek: „Asszony, tartsd a hajad a fejedet!”. Az már természetesen ott van, és nem kellene ilyen parancsolatot adnia. Ha a fejfedő pusztán a haját jelentené, akkor mi van a férfival, akinek fedetlen fővel kell lennie? Logikusan ez azt jelentené, hogy mielőtt a férfi elmenne gyülekezetbe, le kell borotválnia a fejét. Itt azonban nem erről van szó. A nő haja állandó betakarás, s egyben a dicsősége is, ám ezt a dicsőséget a gyülekezeti összejövetelen egy ruhadarabbal be kell fedni.

5. Befejezés: I. Korinthus 11:16

Ha pedig valakinek tetszik versengeni, nekünk olyan szokásunk nincsen, sem az Isten gyülekezeteinek.

Ez a vers a záró kijelentés, jegyzet a vitatkozóknak. Pál azt állítja, hogy ha akadnak olyanok, akik vitába szállnának ezzel a kérdéssel kapcsolatban, egyszerűen nincs más gyakorlat. A szó az apostolokra utal, akik apostoli tekintéllyel hozták ezeket a parancsolatokat, rendelkezéseket. A gyakorlat, amit megemlít, az a fej befedése. Rámutat arra, hogy nincs más gyakorlat a fejbefedésen kívül, s az apostoli tekintélyt vitatja, aki ezzel vitába száll. Nem csak Pál gyakorolja ezt, hanem *Isten gyülekezetei* is ugyanezt a módot követik. Ez az összes többi helyi gyülekezet gyakorlata, s a kulturális különbségek nem számítanak ebben a kérdésben, mivel ez a rendelkezés a teológián alapszik, nem a kultúrán. Más szóval, ez a gyakorlat nem csak Korinthusra volt jellemző, hanem az összes többi gyülekezet is ezt követte.

Bár nehezen követhető bibliai szabálynak tűnik ez ma, a szabály mégis az, hogy minden gyülekezeti összejövetel alkalmával, amit az előljárók hívnak össze, s az ő jelenlétük is szükséges, a nőnek be kell fednie a fejét. Ha ezt teszi, lehet, hogy kisebbségben lesz, de az Úr Igéjét követi.